

ROČNÍK 6

Október 2014

SPEKTRUM

ČASOPIS INTEGROVANÉHO ODBOROVÉHO ZVÄZU

www.ioz.sk

Téma čísla:

**SOCIÁLNY DIALÓG •
KOLEKTÍVNE VYJEDNÁVANIE
• KOLEKTÍVNE ZMLUVY:
ROZŠIROVANIE, ULOŽENIE,
VYHODNOTENIE,
PRAKTICKÉ DÔSLEDKY**

Vo vnútri čísla je rozpracovaná téma, ktorá je trvalou úlohou v činnosti odborového zväzu. Stanovuje to jeho Program prijatý na druhom zjazde, kde sa zdôrazňuje, že významnú pozornosť tejto úlohe musia venovať doslova všetci členovia.

Preto možno s istotou očakávať, že aj prichádzajúci Snem IOZ, ktorý augustové predsedníctvo zvolalo na záver novembra do Bratislavy, prinesie komplexné vyhodnotenie tejto úlohy za končiaci rok 2014.

PREČO SLOVENSKO POTREBUJE MINIMÁLNU MZDU

Sociálni partneri sa nedohodli na minimálnej mzde ani po viackolovom vyjednávaní. Rozhodla vláda SR. Svojim nariadením upravila minimálnu mzdu pre rok 2015 na 380 eur. A všetko je ako má byť.

Pod tlakom ekonomického vývoja vo svete sa zdôrazňuje dôležitosť stratégie zamestnanosti ako záväzok k dosiahnutiu spoločných cieľov Európskej únie. Odporúča sa politika zvyšovania miezd v prospech zamestnanosti, znižovania zdaňovania práce a modernizácia trhu práce v súčinnosti s aktívnou politikou zamestnanosti.

Téma minimálnej mzdy je postavená na filozofii, ktorá tvrdí, že ide o základný univerzálny nástroj štátnej regulácie odmeňovania zamestnancov. Vzhľadom na úroveň minimálnej mzdy v SR v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ predstavuje aj najnižšiu prípustnú úroveň odmeňovania za prácu vo všetkých základných pracovnoprávných vzťahoch, bez ohľadu na spôsob hospodárenia zamestnávateľa.

Slovensko je malá otvorená ekonomika, ktorej konkurencieschopnosť je závislá na mnohých faktoroch podporujúcich ekonomický rast. A jedným z faktorov konkurencieschopnosti Slovenska z pohľadu podnikateľského prostredia je aj minimálna mzda. Preto ju potrebujeme.

(viac na s. 12.)

Pred nami je:

DRUHÝ SNEM INTEGROVANÉHO ODBOROVÉHO ZVÄZU 27. NOVEMBRA 2014 V BRATISLAVE

Ide o najvýznamnejšiu udalosť v činnosti odborového zväzu na sklonku tohto roka, ktorá by nemala ujsť pozornosti žiadnej členke a členovi.

Z ROKOVANIA ORGÁNOV IOZ

Predsedníctvo IOZ 24. apríla 2014 v Žiline sa po procedurálnych otázkach venovalo príprave Snemu IOZ, ktorý sa konal v uvedený deň taktiež v Žiline (pozri Spektrum č.1/2014). V ďalšom predsedníctvo schválilo zápis do Zoznamu ZO IOZ organizácie pri Wustenrot poisťovňa, a.s. Bratislava (oč.:05-1065-102) a pri BRANTNER Logistics, s.r.o. (oč.:05-2052-210). Obe s príslušnosťou k regiónu Západ. Predsedníctvo schválilo tiež výmaz zo Zoznamu ZO IOZ týchto základných organizácií:

- STAVOUNIVERZÁL, s.r.o. (oč.:05-6408-335), odvetvová sekcia stavebníctva,
- HITECO SLOVAKIA, s.r.o. (oč.:05-6476-342),
- EUROVIA Kameňolomy, s.r.o. Liptovská Mara (oč.:05-6452-342),
- Priemstav Stavebná a.s. Nováky (oč.:05-3217-222),
- Richter Slovakia, s.r.o. Partizánske (oč.:05-3256-220),
- Prefabetón Koš, a.s. (oč.:05-3223-222),
- Unistav Prievidza, a.s. (oč.:05-3224-222).

Tieto organizácie boli príslušné do regiónu Stred.

V ďalšom rokovaní predsedníctvo schválilo návrhy kandidátov na členov rád a komisií odborového zväzu, ktoré sú poradnými orgánmi OZ. Prijalo odporúčacie uznesenie pre Snem aby schválil členov Správnej rady Rezervného fondu a Správnej rady Štrajkového fondu IOZ. Predsedníctvo odporučilo Snemu zriadiť sekcie cestnej infraštruktúry, civilného letectva, dopravných podnikov, stavebníctva, stredného odborného školstva, textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu. V tejto súvislosti predsedníctvo svojim uznesením registruje členov zmienovaných sekcií IOZ.

Predsedníctvo schválilo zmeny plnenia niektorých uznesení na neskorší termín, ktorý súvisí s rokovaním 2. snemu IOZ. Predsedníctvo zobralo na vedomie informácie o príprave súťaže žiakov SOŠ z predpisov BOZP. Bude to už 41. ročník.

Ďalšie rokovanie Predsedníctva IOZ sa uskutočnilo 26. júna t.r. v Malackách. V prvej časti išlo o spoločné rokovanie s predstaviteľmi spoločnosti IKEA Components, s.r.o. v Malackách, ktorú zastupovali konateľ spoločnosti Ing. Ľuboš Lesay, personálna riaditeľka spoločnosti Edita Zámečnicková a tiež predseda základnej odborovej organizácie v spoločnosti Vladimír Mihálik. Predsedníctvo zobralo na vedomie poskytnuté informácie hostiteľskej strany a konštatovalo, že sociálne partnerstvo v spoločnosti IKEA Components, s.r.o. Malacky je na želateľnej úrovni. Vyjadriilo

podakovanie predstaviteľom spoločnosti za vytvorenie priaznivých podmienok pre svoje rokovanie.

Predsedníctvo schválilo tiež tri uznesenia „per rollam“ (z 21. 5. 2014), ktoré sa dotýkajú konkrétnych základných organizácií. Ide o schválenie zápisu do zoznamu ZO IOZ základnej organizácie pri Marinus Pedersen, a.s. (oč.:05-1067-103) a zmenu názvu bývalej ZO v Texiplast-e, a.s. na nový názov ZO IOZ pri Bonar Geosynthetics, a.s. (oč.:05-4247-227). Uvedené organizácie sú príslušné k regiónu Západ. V treťom uznesení spadajúcom do „per rollam“ išlo o nomináciu zástupcu KOZ SR do Výboru pre otázky zamestnanosti pri ÚPSVaR Námestovo. Stal sa ním Ing. Ivan Snovák, člen IOZ, ktorý je pracovníkom SC ŽSK závod Orava, Dolný Kubín. Vystriedal predchádzajúceho člena K. Hrkeľa.

V ďalšom predsedníctvo bez pripomienok zobralo na vedomie vyhodnotenie 1. snemu IOZ a uložilo regionálnym orgánom zaoberať sa účasťou členov snemu na tomto rokovaní. Po prerokovaní témy kolektívneho vyjednávania predsedníctvo zobralo na vedomie realizáciu postupu kolektívneho vyjednávania KZVS a PKZ na rok 2014 a tiež rozširovanie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa – praktické dôsledky. Obe bez pripomienok.

Predsedníctvo zobralo na vedomie materiály, ktoré vyhodnotili 40. ročník súťaže žiakov SOŠ z predpisov BOZP a vzdelávanie členov orgánov IOZ a ZO IOZ po II. zjazde IOZ. Aj v tomto prípade bez pripomienok. V ďalšom predsedníctvo schválilo výmaz zo zoznamu ZO tieto základné organizácie:

- ZO IOZ Slovenská správa ciest – IVSC Žilina (oč.:05-6446-342),
- ZO IOZ Cestné stavby Liptovský Mikuláš, s.r.o. (oč.:05-6444-336), obe s príslušnosťou k regiónu Stred,
- ZO IOZ KVINTET, s.r.o. (oč.:05-2024-109),
- ZO IOZ MC Syncro (oč.:05-1054-104),
- ZO IOZ TRIKOTA, a.s. (oč.:05-2151-112).

Tieto organizácie boli príslušné k regiónu Západ.

V balíku o medzinárodnej činnosti predsedníctvo zobralo na vedomie správy zo zahraničných pracovných ciest účastníkov z IOZ a schválilo prijatie zástupcov z partnerských OZ z ČR na stretnutí mladých odborárov ako aj účasť zástupcov zväzu na aktivitách zahraničných odborových centráľ. V rôznom predsedníctvo zobralo na vedomie informácie z rokovaní orgánov KOZ SR, HSR, JMF ZOO v SR a tiež o odvode členských príspevkov. Predsedníctvo povolilo poskytnutie právnej pomoci Viliamovi Luknárovi, členovi ZO IOZ Letisko M.R.Štefánika-Airport Bratislava, a.s. a jeho zastupovanie pred súdom vo veci určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Výkonom právneho zastúpenia bol poverený Mgr. Michal Pollák, špecialista-právnik IOZ.

Predsedníctvo zobralo na vedomie aj zmeny v regionálnych orgánoch RR IOZ Východ. Predsedníctvo schválilo sociálnu výpomoc pre Júliusa Oravca, člena ZO IOZ Správa ciest KSK, SaÚ Rožňava. Predsedníctvo tiež zaregistrovalo člena sekcie stavebníctva ZO IOZ pri DOPRASTAV-e, a.s. Žilina. Predsedníctvo podporilo stanovisko Právnej komisie KOZ SR k návrhu § 11 Z.z. č. 124/2006 o BOZP, aby zamestnancom v 3. a 4. kategórii exponovaných hlukom, ktorí pracovali v období 1. 1. 2012 až 30. 6. 2013, bolo započítané poskytnutie rekondičných pobytov.

Počas rokovania P IOZ v Malackách bola príležitosť pozrieť výrobné priestory fy IKEA.

Predsedenstvo IOZ 21. augusta 2014, ktoré bolo v Bratislave, v úvode rokovania doplnilo do programu do časti rôzne dva návrhy a dve informácie, s čím členovia súhlasili bez pripomienok. Po kontrole plnenia uznesení bolo prerokované čerpanie rozpočtu OZ za prvý polrok, ktoré predsedenstvo zobralo na vedomie s konštatovaním, že čerpanie rozpočtu bolo plnené v súlade so schváleným plánom.

Predsedenstvo prerokovalo postup kolektívneho vyjednávania KZVS a PKZ v pôsobnosti IOZ na rok 2015. Bez pripomienok ho postúpilo na rokovanie sekcií IOZ a na rokovanie 2. snemu IOZ. Predsedenstvo zobralo na vedomie informáciu o návrhu minimálnej mzdy pre rok 2015 a podporilo postup KOZ SR v tejto problematike. Predsedenstvo schválilo technicko-organizačné zabezpečenie 3. seminára mladých odborárov a uložilo kompetentným predložiť jeho vyhodnotenie po skončení akcie. Predsedenstvo schválilo aj technicko-organizačné zabezpečenie 41. ročníka súťaže žiakov SOŠ z predpisov BOZP. Po ukončení sa bude zaoberať jeho vyhodnotením. V ďalšom bolo v predsedenstve zobrazené na vedomie organizačné a obsahové zabezpečenie rokovania regionálnych rád IOZ, ktoré sa konali v septembri 2014. Po prerokovaní návrhu na zvolanie Snemu IOZ predsedenstvo zvolalo 2. snem IOZ na 27. novembra 2014 do Bratislavy. V tejto súvislosti schválilo návrh programu rokovania a odporučilo snemu schváliť ho, ako aj pracovné predsedenstvo Snemu. V oblasti medziná-

rodných aktivít predsedenstvo schválilo účasť zástupcov OZ na zahraničných podujatiach.

Predsedenstvo schválilo tiež zmenu v názve odborovej organizácie (oč.:05-2066-210) na ZO IOZ pri BRANTNER TRANSPORTS SLOVAKIA, s.r.o. a pri BRANTNER Logistics, s.r.o. V balíku rôzne boli postupne zobrazené na vedomie informácie z rokovanií orgánov IOZ, KOZ SR, JMF ZOO v SR, o odvode členských príspevkov, z rokovania Správnej rady Rezervného fondu IOZ, o Národnom projekte „Tvorba národnej sústavy klasifikácií“. Predsedenstvo zobralo na vedomie návrh Smernice EP a Rady o spoločnostiach s ručením obmedzeným s jedným spoločníkom a uložilo orgánom IOZ aktívne sa zapojiť do konania o návrhu uvedenej smernice.

Predsedenstvo schválilo použitie podielu 2%-nej zaplatenej dane z príjmu za rok 2013 zrealizované v roku 2014 pre ZO IOZ DPB, a.s. divízia ED, TI ako aj pre ZO IOZ HS HSV, s.r.o. Košice. V samom závere rokovania Predsedenstvo IOZ nominovalo Kamilu Horínkovú do Rady mladých KOZ SR za odborový zväz.

(Poznámka po uzávierke: Ivan Snovák sa vzdal členstva vo Výbore pre zamestnanosť ÚPSVR v Námestove. Zdroj: Predstavenstvo KOZ SR 15. 10. 2014)

- redakčne spracované zo zápisov z rokovaní P IOZ

Šieste rokovanie Predsedenstva IOZ sa uskutočnilo dňa 23. októbra 2014 v CEMMAC, a.s. Horné Srnie

Hostelia predsedenstva IOZ z ľava do prava: Dipl. Ing. Martin Kebísek, predseda predstavenstva, generálny riaditeľ CEMMAC, a.s., Marta Brodianska, predsedníčka IOZ, Ing. Robert Jánky, člen predstavenstva CEMMAC, a.s.

Aj šieste rokovanie predsedenstva odborového zväzu sa v súlade s Hlavnými úlohami IOZ na roky 2014 – 2015 konalo na pôde sociálneho partnera a to v CEMMAC, a.s. Horné Srnie. Tak ako býva zvykom v prvej časti sa uskutočnilo spoločné rokovanie s predstaviteľmi spoločnosti, ktorú zastupovali Dipl. Ing. Martin Kebísek, MBA, predseda Predstavenstva a generálny riaditeľ a Ing. Robert Jánky, člen Predstavenstva, za účasti zástupcov výboru ZO IOZ v spoločnosti pp. Pavla Mazána, Miroslava Ochraňa, Jaroslava Papiernika a Ivany Zajacovej, predsedníčky revíznej komisie. Predseda základnej organizácie Pavol Galcko sa zúčastnil rokovania aj ako člen predsedenstva.

Generálny riaditeľ podal informácie o vzniku a fungovaní spoločnosti, ale aj o plánoch pre budúce obdobie, kde spoločnosť nepredpokladá znižovanie stavu zamestnancov. V neposlednom rade sa venoval otázkam sociálneho partnerstva. V rámci diskusie odzneli taktiež témy, ktoré vo veľkej miere, žiaľ aj negatívne, ovplyvňujú nielen činnosť ich spoločnosti, ale aj odvetvie stavebníctva a podnikateľské prostredie v štáte. Ide najmä o otázky aplikácie zákona o verejnom obstarávaní, úrovne platobnej schopnosti atď.

Predsedníctvo prednesené informácie zobralo na vedomie a konštatovalo, že spolupráca zamestnávateľa a odborej organizácie v CEMMAC, a.s. Horné Srnie je na úrovni, ktorá naplní úlohy a ciele sociálneho partnerstva v spoločnosti.

Predsedníčka IOZ Marta Brodzianska poďakovala v mene predsedníctva vedeniu spoločnosti a výboru základnej organizácie za vytvorené podmienky pre jeho rokovanie na pôde spoločnosti a vyjadrila presvedčenie, že vzájomná spolupráca bude pokračovať pri riešení otázok vyplývajúcich aj z diskusie.

Členom predsedníctva následne bola umožnená prehliadka firmy.

V druhej časti Predsedníctvo IOZ pokračovalo v rokovaní v súlade s programom. V úvode prijal do zápisnice tri uznesenia predsedníctva schválené „per rollam“: účasť Igora Neumanna a Františka Švaňu na pohrebe Jozefa Novotného, predsedu sekcie cestného hospodárstva OS DOSIA dňa 22. 9. 2014 v Prahe (16. 9. 2014), účasť Márie Kotesovej na zasadnutí východného regiónu IndustriAll v termíne 5. - 7. 10. 2014 v Budapešti (22. 9. 2014) a nomináciu Martiny Bakošovej, predsedníčky ZO IOZ MAKYTA, a.s. Námestovo do výboru zamestnanosti ÚPSVR Námestovo za IOZ, namiesto Ivana Snováka, ktorý sa tejto funkcie vzdal (9. 10. 2014).

V rámci prerokovaných bodov predsedníctvo prerokovalo a zobralo na vedomie bez pripomienok: Kontrolu plnenia uznesení prijatých

Predsedníctvom IOZ s konštatovaním, že ukládajúce uznesenia sú splnené, resp. trvajú a sú v plnení, Správu o stave členskej základne IOZ k 30. 9. 2014. V ďalšom bode sa zoberalo prípravou rokovania 2. Snemu IOZ, ktorého súčasťou boli návrh Správy o činnosti, informácie a rokovania regionálnych rád odborového zväzu zo septembra 2014 a organizačná príprava rokovania snemu, kde poverilo jeho vedením Jozefa Bónu a za overovateľa zápisnice navrhol Stanislava Doležala, obidvaja členovia predsedníctva. Súčasťou prípravy rokovania 2. Snemu IOZ sú aj výbory regionálnych rád, ktorých organizačné a obsahové zabezpečenie rokovani zobralo predsedníctvo na vedomie bez pripomienok (Stred - 13. 11. 2014 v Žiline v Dome odborov, Východ - 14. 11. 2014 v Košiciach - Inžinierske stavby a Západ - 20. 11. 2014 v Bratislave v sídle IOZ).

Následne po prerokovaní predsedníctvo zobralo na vedomie Návrh rozpočtu IOZ na rok 2015 spolu so stanoviskom RK IOZ k návrhu rozpočtu IOZ na rok 2015 bez pripomienok a uložilo predložiť ho 2. Snemu IOZ.

Správy, ktoré hodnotili 3. Seminár mladých odborárov IOZ a zahraničné pracovné cesty: zasadnutie stavbárskej W6 (27. - 28. 8. 2014 v Drážďanoch), ktorého za IOZ sa zúčastnila Marta Brodzianska, predsedníčka a Jozef Bóna, člen predsedníctva, Informácia z projektu - „Sieť mladých odborárov v strednej Európe“ - CEYTUN (5. 10. 2014 vo Varšave), odborový

zväz zastupovala Kamila Horínková, predsedníčka RMO IOZ, zasadnutie Východného regiónu IndustriAll - Európska odborová federácia (jej súčasťou je odvetvie textil, odev a koža) - 6. - 7. 10. 2014 v Budapešti, kde sa za IOZ zúčastnili Mária Kotesová, členka predsedníctva a Gabriela Pobjecká, špecialista IOZ a Seminár: Rozširovanie hospodárskej a sociálnej spolupráce - rozširovanie kapacity sociálnych partnerov v konvergenčných regiónoch, práca na diaľku a domácka práca (1. - 3. 10. 2014 vo Višegráde), za IOZ sa zúčastnil Ján Kren, regionálny koordinátor.

Ďalej predsedníctvo schválilo výmaz zo zoznamu ZO IOZ k 23. 10. 2014 ZO IOZ EUROVIA-Kameňolomy, s.r.o. Stredisko Malužiná (o. č.: 05-6453-336) a ZO IOZ PREFA, a.s. Bytča Hrabové (o.č.: 05-6424-332) a bez pripomienok použitie podielu z 2 %-nej zaplatenej dane z príjmu za rok 2013 zrealizované v roku 2014 pre ZO IOZ Dopravný podnik Bratislava, a.s. Divízia autobusy na športovo-ozdravný pobyt detí členov základnej organizácie a pre ZO IOZ Dopravný podnik mesta Prešov, a.s. na sociálnu výpomoc pre člena ZO a športovo-rekreačný pobyt členov ZO.

Predsedníctvo taktiež potvrdilo za predsedu Rady mladých odborárov IOZ Kamilu Horínkovú, asistentku predsedníčky IOZ a zobralo na vedomie informácie o odvode členských príspevkov a z rokovaní orgánov KOZ SR, JMF ZOO SR.

Pripravila: Marta Brodzianska

Z rokovania regionálnych rád

RR IOZ Západ 17. 9. 2014

Prvé rokovanie Regionálnej rady IOZ Západ sa konalo 17. 9. 2014 v Bratislave. Rokovania sa zúčastnilo 28 zástupcov základných organizácií, 4 sa ospravedlnili a 31 základných organizácií sa rokovania nezúčastnilo. Tento stav prítomní prerokovali a kriticky sa vyjadrili na adresu tých funkcionárov ZO IOZ, ktorí sa na rokovaní vyšších odborových orgánov bez ospravedlnenia nezúčastňujú. Regionálna rada IOZ Západ sa v názoroch jednotlivých zástupcov ZO IOZ zhodla, že takýto prístup je nekorektný a znižuje vážnosť a účinnosť prijatých rozhodnutí a vyzvala tých funkcionárov základných organizácií, ktorých sa tento problém týka, k zodpovednostiam vyplývajúcim z funkcií a svojej účasti na rokovaní orgánov IOZ, ktorých sú členmi.

Nosnou témou rokovania bol sociálny dialóg. Regionálna rada sa zaoberala praktikami niektorých zamestnávateľov zameraných na elimináciu vplyvu odborov a tlakom na funkcionárov ZO IOZ za účelom zastrašovania odborárov. Regionálna rada sa zhodla na potrebe vypracovania systému vzájomnej pomoci, ako nástroja na zvýšenie ochrany ohrozených funkcionárov. Zásadnou otázkou sociálneho dialógu je kolektívne vyjednávanie, ktorému bol venovaný priestor na úrovni vyšších kolektívnych zmlúv a diskusií o uzatváraní podnikových kolektívnych zmlúv. Odznali príklady dobrej spolupráce, ale najmä rastúca zložitosť vyjednávaní. Regionálna rada osobitne prerokovala stav v odvádzaní pravidelného odvodu z výberu členských príspevkov. Súčasný stav bol zhodnotený ako nedostačujúci, bola prijatá výzva pre základné organizácie, ktoré neplatia pravidelne odvody, aby vo vlastnom záujme a predovšetkým členov základnej organizácie obratom uhradili dlh voči IOZ. Rada odporučila, aby sa problematikou zaoberali revízna komisia a predsedníctvo odborového zväzu, s cieľom nájsť spôsob na vyriešenie tohto problému.

RR IOZ STRED 18. 9. 2014

V Dome odborov v Žiline sa konalo prvé rokovanie Regionálnej rady Stred po II. zjazde IOZ. Rokovania sa zúčastnila predsedníčka IOZ Marta Brodzianska. Po schválení programu rokovania a schválení správy mandátovej komisie, ktorá skonštatovala, že rokovanie RR je uznášaniaschopné, boli zástupcom ZO IOZ predložené informácie z rokovania orgánov IOZ, KOZ SR, HSR a JMF.

Samostatnú časť rokovania spojenú s diskusiou tvoril bod rokovania „Realizácia sociálneho partnerstva v pôsobnosti IOZ s dôrazom na realizáciu sociálneho partnerstva v regióne, ciele a úlohy na budúce obdobie“.

Členovia Regionálnej rady boli oboznámení so stavom kolektívneho vyjednávaní v rámci IOZ, pričom prítomní prezentovali svoje poznatky z kolektívneho vyjednávaní vo svojich ZO IOZ.

Predmetom rokovania bola aj informácia o pôsobení členov Snemu IOZ v rámci IOZ. Tá súvisí tiež s účasťou na prvom rokovaní Snemu dňa 24. 4. 2014 v Žiline. Na tomto rokovaní sa z 20 členov Snemu za región Stred zúčastnilo 15 členov Snemu, pričom 5 členovia Snemu boli ospravedlnení.

S členmi regionálnej rady boli tiež prerokované problémy spojené s úhradou členských príspevkov zo strany niektorých ZO IOZ. Podľa zoznamu, ktorý členovia na rokovaní obdržali, existujú ZO IOZ, ktoré si svoje členské príspevky neplatia mesačne a ich meškanie je dlhodobé. Medzi takýmito ZO IOZ sú aj odborové organizácie, kde zamestnávateľ členom zráža členské príspevky, ale ich neodvádza na účet ZO IOZ. Ďalšou kategóriou sú malé ZO IOZ, v ktorých by aj bol záujem o členstvo v odboroch, avšak v danej ZO IOZ sa nenájdje človek, ktorý by sa podujal vykonávať odborársku funkciu. Žiaľ, takýchto odborových organizácií pribúda a zachovať členstvo týchto zamestnancov je možné len formou buď združenia do jedného silného celku alebo zastupovať týchto členov profesionálnym odborovým funkcionárom.

Zástupcovia ZO IOZ boli tiež informovaní o pripravovaných aktivitách IOZ. Išlo hlavne o stretnutie mladých odborárov v dňoch 25. - 27. 9. 2014 v Kežmarských Žlaboch a pripravované školenie hospodárov a revízorov ZO pre región Stred (pozn. uskutočnilo sa 17. 10. 2014 Žilina v Dome odborov.)

RR IOZ VÝCHOD 23. 9. 2014

Dňa 23. septembra 2014 sa uskutočnilo 2. rokovanie Regionálnej rady IOZ regiónu Východ. Prvé, mimoriadne rokovanie sa konalo 20. mája 2014 z dôvodu vykonania doplnujúcich volieb člena orgánov IOZ – a to Radomíra Bialka (ZO IOZ Letisko Košice – Airport Košice, a.s.) do funkcie člena Výboru regionálnej rady a člena Snemu IOZ za región Východ, namiesto Jaroslava Šuťáka z tej istej ZO. Aj v našom regióne bola zaznamenaná nízka účasť zástupcov základných organizácií a preto sa rokovanie konalo v súlade s Rokovacím poriadkom RR IOZ: po 30 minútach za prítomnosti 18 prítomných z počtu 39 pozvaných zástupcov základných organizácií.

Marta Brodzianska, predsedníčka IOZ, podala informácie z rokovaní orgánov IOZ, KOZ SR a HSR. Ďalej informovala o stave kolektívneho vyjednávaní na úrovni IOZ a ZO IOZ. Na rokovaní regionálnej rady bola prítomná aj Gabriela Pobjecká, špecialista IOZ, ktorá zdôvodnila požiadavku IOZ na zaslanie podkladových informácií zo základných organizácií k sociálnemu partnerstvu a sociálnemu dialógu v podmienkach IOZ. Analýza týchto informácií bude tematickým zameraním 2. snemu IOZ v novembri 2014.

Stav odvodu členských príspevkov ZO na IOZ a informácia o príprave vzdelávania hospodárov a revízorov ZO IOZ regiónu Východ dňa 16. októbra 2014 v Košiciach uzatvorili program rokovania regionálnej rady.

Príspevky z regiónov spracovali regionálni koordinátori.

TÉMA ČÍSLA TÉMA ČÍSLA TÉMA ČÍSLA TÉMA ČÍSLA TÉMA ČÍSLA TÉMA ČÍSLA TÉMA ČÍSLA TÉMA

REALIZÁCIA POSTUPU KOLEKTÍVNEHO VYJEDNÁVANIA V ROKU 2014

Snem IOZ na svojom rokovaní, ktorý sa konal dňa 5. septembra 2013 schválil „Postup kolektívneho vyjednávania KZVS a PKZ na rok 2014 v pôsobnosti IOZ,“ ktorý je podkladom pre realizáciu poslania a cieľov IOZ pri plnení jeho hlavných úloh v oblasti kolektívneho vyjednávania. V súlade s ním a na základe schválenia jeho realizácie v príslušných odvetvových sekciách IOZ je priebežný stav kolektívneho vyjednávania KZVS pre rok 2014:

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na roky 2012 – 2015 pre organizácie stavebných podnikateľov

V súlade s uvedeným postupom kolektívneho vyjednávania a prijatými cieľmi Rady Sekcie stavebníctva IOZ zo dňa 5. 11. 2013, kde schválila aj návrh Dodatku č. 2 ku KZVS na roky 2012 – 2015. Vyjednanie o dodatku medzi sociálnymi partnermi IOZ a ZSPS skončilo jeho podpisom s účinnosťou od 1. marca 2014. Po vzájomnej dohode a na základe spoločného návrhu obidvoch sociálnych partnerov IOZ a ZSPS bola medzi prvými na Slovensku po tohtoročnej novele zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednaní s účinnosťou od 1. októbra 2014 táto KZVS rozšírená na stavebné spoločnosti na časti odvetvie stavebníctva (kódy hlavnej činnosti 23.6, 41, 42 a 43). O priebehu a výsledkoch vyjednávania sa dočítate v ďalších príspevkoch tohto čísla.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na roky 2002 – 2016 pre organizácie dopravných podnikov

Otázkou postupu a stanovením priorít kolektívneho vyjednávania návrhu Dodatku č. 11 k platnej KZVS sa Rada Sekcie dopravných podnikov IOZ zaoberala na svojom 1. rokovaní, ktoré sa 20. 8. 2014, kde schválila návrh dodatku, ktorý IOZ predložil Zväzu zamestnávateľov MHD SR. Obsahom dodatku je riešenie mzdových otázok, s dôrazom na rast taríf a úpravu niektorých pracovnoprávných otázok. Odborovému zväzu bolo stanovisko zamestnávateľov k návrhu v súčasnosti už doručené. To znamená, že sme pred prvým rokovaním o návrhu dodatku ponad stôl, ktoré sa uskutoční v čo najkratšej dobe po dohode obidvoch sociálnych partnerov.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre organizácie civilného letectva

Rada Sekcie civilného letectva IOZ sa na svojom prvom rokovaní 5. 6. 2014 zaoberala stanovením ďalšieho postupu kolektívneho vyjednávania a rozhodla: prebiehajúce vyjednanie o návrhu Dodatku č. 2 ku KZVS na roky 2010 – 2013 ukončiť a predložiť svojmu sociálnemu partnerovi Únii zamestnávateľov v civilnom letectve SR návrh novej KZVS pre ďalšie obdobie. Aj v tomto prípade odborovému zväzu bolo doručené stanovisko zamestnávateľov a vyjednávači obidvoch strán sú pred prvým rokovaním ponad stôl.

Návrh kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na rok 2015 pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme

Návrh kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa v štátnej službe na rok 2015

KOZ SR predložila splnomocneným zamestnávateľom podľa § 3 písm. e) zákona o kolektívnom vyjednaní návrhy obidvoch kolektívnych zmlúv,

ktorých obsahom sú platové otázky (zvýšiť stupnice platových taríf zamestnancov v 1. triede na úroveň minimálnej mzdy pre rok 2015 a následne riešiť ďalšie tarify), zvýšenie odstupného a odchodného a možnosť dohody v PKZ ďalšie zvýšenie. Návrhy riešia aj pracovný čas, nárok na dovolenku, ako aj výšku tvorby sociálneho fondu, ako aj doplnkové dôchodkové sporenie.

O návrhoch obidvoch kolektívnych zmlúv sa uskutočnili dve rokovania (18. 9. 2014 a 2. 10. 2014) na Úrade vlády SR. V úvode 1. kola všetky strany vyjadrili snahu dospieť k vzájomnej dohode s prihliadnutím na finančné možnosti štátu, celej verejnej správy, ale zároveň na zabezpečenie lepších pracovných a platových podmienok pre zamestnancov verejnej správy. Po týchto rokovaníach súhlas za stranu zamestnávateľov je s návrhom o skrátenom pracovnom čase a predĺženej dovolenke tak v štátnej ako aj verejnej službe, súhlasí aj s návrhom v oblasti doplnkového dôchodkového sporenia. Výšku odchodného, odstupného a sociálneho fondu navrhujú ponechať v rozsahu roku 2014, t.z. zatiaľ nesúhlasia so zvýšením o ďalšie platy resp. o ďalší prídok do sociálneho fondu vo výške 0,5 %.

Najproblematickejšia je otázka platových taríf, ktoré naďalej zostáva otvorená, kde strana zamestnávateľov vyjadrila s návrhom nesúhlas so zdôraznením, že vláda je viazaná ústavným zákonom o rozpočtovej zodpovednosti (tzv. dlhová brzda) a že prognózy vývoja národného hospodárstva budú známe až v druhej polovici októbra 2014.

Nakoľko úprava odstupného, odchodného a sociálneho fondu sú viazané na štátny rozpočet a súvisí s valorizáciou plátov v roku 2015, zástupcovia odborov navrhli, aby sa aj o týchto otázkach rokovalo na 3. kole kolektívneho vyjednávania, ktoré sa aj napriek nesúhlasu odborov uskutoční až 30. 10. 2014.

Podnikové kolektívne zmluvy

Pre kolektívne vyjednanie podnikových kolektívnych zmlúv v roku 2014 prijatý postup základným organizáciám odporučil vyjednaním zabezpečiť zachovanie úrovne a rozsahu záväzkov platných kolektívnych zmlúv, rast miezd, ktorý bude zohľadňovať rast produktivity práce, rast životných nákladov zamestnancov a zachovanie zamestnanosti. V záujme zabezpečenia stabilnejších pracovnoprávných vzťahov, nárokov zamestnancov a postavenia odborov dosiahnuť platnosť a účinnosť KZVS a PKZ viac ako jeden rok, minimálne na tri roky.

Z úrovne odborového zväzu na požiadanie ZO IOZ, ale aj z vlastnej iniciatívy je poskytovaná odborná pomoc pri kolektívnom vyjednaní PKZ prostredníctvom metodickéj a poradenskej činnosti, spracovaní písomných návrhov nových PKZ, konzultácií návrhov PKZ pred predložením zamestnávateľovi vrátane delegovania špecialistov, regionálnych koordinátorov a funkcionárov IOZ ako vyjednávačov základných organizácií na kolektívne vyjednanie PKZ.

IOZ za hodnotené obdobie prostredníctvom zamestnancov a funkcionárov IOZ poskytol pomoc priamou účasťou základným organizáciám IOZ napr. Austrian Airlines Technik Bratislava s.r.o, MAN Truck&Bus Slovakia, s.r.o.Bratislava, A.S.A Bratislava, SSC Bratislava, Pittel+Brauswetter s.r.o.Bratislava, Letisko Bratislava – Airport Bratislava a.s., OLO Bratislava,

Brantner Logistics s.r.o.Sereď, Markíza Slovakia spol. s r.o. Záhorská Bystrica, Wüstenrot Poistovňa a.s. Bratislava, Marius Pedersen, MTA Slovakia s.r.o. Horné Ozorovce, Tatra Timber Liptovský Hrádok, Volz Filters Martin, Bring Trucking a.s. Žiar nad Hronom, Advhair s.r.o. Trenčín, Váhostav a.s. Horný Hričov a Penam Slovakia a.s. Lučenec.

Vzhľadom k tomu, že 3. Snem IOZ sa bude zaoberať otázkou sociálneho partnerstva, ktorého súčasťou je aj kolektívne vyjednanie kolektívnych zmlúv, dopĺňujúcim a novým informáciám, vrátane záverov snemu sa bude venovať aj nasledujúce číslo SPEKTRA.

KOLEKTÍVNE ZMLUVY VYŠŠIEHO STUPŇA (ďalej len „KZVS“) ULOŽENÉ NA MINISTERSTVE PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

(Detailný rozbor za obdobie január – jún 2014 – textová časť KZVS)

KZVS na roky 2012 – 2015 medzi Integrovaným odborovým zväzom a Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska (a dodatok č. 1)

Benefity poskytované vo väčšom rozsahu ako garantuje zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZP“)

Zamestnancovi, ktorého pracovný pomer trval u zamestnávateľa a jeho právnych predchodcov nepretržite 20 a viac rokov, patrí odchodné najmenej v sume dvojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku.

Za hodinu práce nadčas patrí zamestnancovi dosiahnutá mzda a mzdové zvýhodnenie najmenej v sume 50% za nadčasovú prácu v nedeľu, v noci a počas sviatku.

Za prácu vo sviatok zamestnancovi patrí dosiahnutá mzda a mzdové zvýhodnenie najmenej vo výške 100% jeho priemerného zárobku.

Zamestnancovi patrí za nočnú prácu popri dosiahnutej mzde za každú hodinu nočnej práce mzdové zvýhodnenie vo výške najmenej 25 % minimálnej mzdy za hodinu.

Benefity poskytované mimo úpravy ZP

V prípade úmrtia zamestnanca následkom pracovného úrazu alebo choroby z povolania prináleží pozostalým, okrem odškodnenia podľa príslušných predpisov, ďalšia výpomoc. Táto výpomoc prislúcha manželke (manželovi) a dieťaťu, ktoré má nárok na sirotsky dôchodok. Výšku výpomoci dohodnú zmluvné strany v podnikovej kolektívnej zmluve (ďalej len „PKZ“) osobitne pre jednotlivé skupiny osôb, pričom výška nesmie byť menšia ako trojnásobok priemernej mesačnej mzdy zomrelého zamestnanca.

Ak zamestnávateľ dosiahne za predchádzajúci rok zisk a splní všetky daňové a odvodové povinnosti v zmysle príslušných právnych predpisov tvorí sociálny fond (povinný prídel) vo výške 1,0 % zo základu.

POSTAVENIE A PRÁVOMOCI ODBOROV

KZVS na roky 2012 – 2015 medzi Integrovaným odborovým zväzom a Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska (a dodatok č. 1)

ÚPRAVA POSTAVENIA ODBOROVÝCH ORGÁNOV

Zamestnávateľ poskytne krátkodobo uvoľneným odborovým funkcionárom pracovné voľno na výkon funkcie v odborovom orgáne podľa Zákonníka práce (prekážka z dôvodu všeobecného záujmu) na účasť predsedov ZO IOZ alebo ich zástupcov na rokovaní orgánov IOZ alebo na ich vzdelávaní, na výkon funkcie v príslušnom odborovom orgáne na čas dohodnutý medzi zamestnávateľom a príslušným odborovým orgánom v PKZ tak, aby boli vytvorené primerané podmienky na výkon ich činnosti. Krátkodobo uvoľneným odborovým funkcionárom pri účasti na vzdelávaní patrí náhrada mzdy v sume ich priemerného zárobku.

KZVS obsahuje podrobnú úpravu informačnej povinnosti, povinnosti prerokovania a spolurozhodovania odborového orgánu.

Zamestnávateľ informuje V ZO napr. ročne o vybraných ekonomických ukazovateľoch, t. j. o hospodárskej a finančnej situácii zamestnávateľa a o predpokladanom vývoji jeho činnosti, polročne o mzdových nákladoch a dosiahnutej priemernej mzde, polročne o počte zamestnancov a o priemernom evidenčnom počte zamestnancov, štvrtročne o dojednaných nových pracovných pomeroch, štvrtročne o pracovných miestach na neurčitý čas, ktoré sa u neho uvoľnili a o možnostiach pracovných miest na kratší pracovný čas a na ustanovený pracovný čas, raz ročne písomne o skutočnostiach, ktoré sú nevyhnutné pre kolektívne vyjednávanie a kontrolu plnenia kolektívnych zmlúv na základe požiadania V ZO IOZ.

Zamestnávateľ vopred prerokuje s V ZO IOZ skutočnosti v súlade s ustanoveniami ZP, t. j. stav, štruktúru a predpokladaný vývoj zamestnanosti a plánované opatrenia, najmä ak je ohrozená zamestnanosť, zásadné otázky sociálnej politiky zamestnávateľa, opatrenia na zlepšenie hygieny pri práci a pracovného prostredia, rozhodnutia, ktoré môžu viesť k zásadným zmenám v organizácii práce, alebo v zmluvných podmienkach, organizačné zmeny, opatrenia na predchádzanie vzniku úrazov a chorôb z povola-

nia a na ochranu zdravia zamestnancov podľa potreby, najmenej však jedenkrát za rok, opatrenia prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov najneskôr jeden mesiac pred tým, než ich uskutoční, s cieľom dosiahnutia dohody opatrenia umožňujúce predísť hromadnému prepúšťaniu najmenej jeden mesiac vopred, rovnomerné rozvrhnutie pracovného času, zavedenie pružného pracovného času, výnimočné nariadenie práce v dňoch pracovného pokoja, organizáciu práce v noci najmenej jedenkrát za rok, zavádzanie noriem spotreby práce a ich zmeny, neospravedlňené zameškanie práce, úpravu podmienok poskytovania stravy počas prekážok v práci a rozšírenie okruhu osôb, ktorým zamestnávateľ zabezpečí stravovanie, opatrenia zamerané na starostlivosť o kvalifikáciu zamestnancov, jej prehlbovanie a zvyšovanie najmenej jedenkrát za rok, požadovanú náhradu škody spôsobenú zamestnancom s výnimkou náhrady škody nepresahujúcej 33,19 EUR, prerušenie výkonu práce zamestnanca najdlhšie na jeden mesiac, ak je zamestnanec dôvodne podozrivý zo závažného porušenia pracovnej disciplíny a jeho ďalší výkon práce by ohrozil dôležitý záujem zamestnávateľa.

Zamestnávateľ spolurozhoduje s V ZO o pracovnom poriadku, nerovnomernom rozvrhnutí pracovného času a pružnom pracovnom čase, zavedení konta pracovného času, začiatku a konci pracovného času a rozvrhu pracovných zmien, rozdelení pracovného času tej istej zmeny, určení času potrebného na osobnú očistu, podmienkach poskytnutia prestávok na odpočinok a jenie, rozsahu a podmienkach práce nadčas, pláne dovolení, hromadnom čerpaní dovolenky, vymedzení vážnych prevádzkových dôvodov, pre ktoré zamestnávateľ nemôže zamestnancovi pridelať prácu, vydávaní predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, skončení pracovného pomeru s členom V ZO IOZ, použitím sociálneho fondu.

Zdroj KOZ SR (výber z materiálu prerokovaného v Predstavenstve Konfederácie odborových zväzov SR, október 2014)

Závaznosť KZVS stavebníctva

Závaznosť Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na roky 2012-2015 z 29. februára 2012 v znení Dodatku č. 1 z 19. februára 2013 a Dodatku č. 2 z 21. februára 2014 uzatvorenej medzi Integrovaným odborovým zväzom a Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska sa rozširuje na zamestnávateľov:

a) v časti odvetvia, ktorých kód hlavnej činnosti podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností označenej na úrovni skupiny je 23.6 – výroba výrobkov z betónu, sadry a cementu,

b) v odvetví, ktorých kód hlavnej činnosti podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností označenej na úrovni divízie je 41 – výstavba budov, 42 – inžinierske stavby a 43 – špecializované stavebné práce.

Rozšírenie záväznosti od 1. októbra 2014 KZVS sa dotkne cca 45 tisíc zamestnancov v odvetví.

Predmetná KZVS ukladá zamestnávateľom povinnosti nad rámec zákona v oblasti odmeňovania a sociálnej politiky.

V časti odmeňovania je KZVS len mierne nad úrovňou Zákonníka práce, najmä v oblasti príplatkov, a to za prácu nadčas, ak je vykonávaná

v nedeľu, v noci a počas sviatkov; za prácu vo sviatok, v noci a za prácu v sobotu / nedeľu. Štandardne KZVS rieši aj otázku minimálnych mzdových taríf, t.z. tarífnych miezd zamestnancov. V roku 2014 sme so sociálnym partnerom dohodli zvýšenie o 4,4 percenta. Fakt je, že toto zvýšenie sa nám podarilo dohodnúť po dvoch rokoch, keďže počas nich sme nevyrokovali nárast ani o výšku dosiahnutej miery inflácie. Súčasne je treba si uvedomiť, že priemerná mzda zamestnanca v stavebníctve dosiahla za rok 2013 výšku 607 eur a v tom roku v jednotlivých štvrtrokoch ju neprekročila, keď v druhom štvrtroku podľa údajov Štatistického úradu SR dosiahla 596 eur.

V časti sociálnej politiky je tvorba povinného prídeldu do sociálneho fondu navýšená o 0,4 %, čo však nemá priamy dopad na zamestnávateľov

z dôvodu, že povinný prídeld do sociálneho fondu za splnenia zákonom stanovených podmienok je daňovo uznateľným nákladom.

Okrem mzdových otázok KZVS rieši aj priaznivejšie poskytnutie odchodného do starobného alebo predčasného dôchodku v prípade, ak zamestnanec odpracoval u zamestnávateľa nepretržite 20 a viac rokov.

Záverom treba podotknúť, že nie všetky dohodnuté benefity nad rámec ZP budú musieť plošne uplatniť všetci zamestnávateľia odvetvia stavebníctva. U mnohých zamestnávateľov, kde je dohodnutá podniková kolektívna zmluva, je výška týchto benefitov už dohodnutá. Podľa získaných informácií taktiež aj u mnohých zamestnávateľov, kde nemajú podnikovú kolektívnu zmluvu sú už mnohé z týchto benefitov uplatňované.

Zdroj: IOZ

244

V Ý N O S

Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

z 9. septembra 2014

o rozšírení záväznosti kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (stavebníctvo)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky podľa § 7 ods. 11 zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov ustanovuje:

§ 1

Záväznosť Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na roky 2012 – 2015 z 29. februára 2012¹⁾ uzatvorenej medzi Integrovaným odborovým zväzom a Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska v znení dodatku č. 1 z 19. februára 2013 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na roky 2012 – 2015 uzatvorenej 29. februára 2012 medzi Integrovaným odborovým zväzom a Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska²⁾ a dodatku č. 2 z 21. februára 2014 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na

roky 2012 – 2015 uzatvorenej medzi Integrovaným odborovým zväzom a Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska³⁾ sa rozširuje na zamestnávateľov v časti odvetvia, ktorých kód hlavnej činnosti podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností⁴⁾ označenej na úrovni skupiny je 23.6 – výroba výrobkov z betónu, sadry a cementu, a na zamestnávateľov v odvetví, ktorých kód hlavnej činnosti podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností označenej na úrovni divízie je 41 – výstavba budov, 42 – inžinierske stavby a 43 – špecializované stavebné práce.

§ 2

Tento výnos nadobúda účinnosť 1. októbra 2014.

Ján Richter v. r.

POSTUP KOLEKTÍVNEHO VYJEDNÁVANIA KZVS A PKZ V PÔSOBNOSTI IOZ NA ROK 2015

Kolektívne vyjednávanie je vyjadrením možnosti zamestnancov organizovať sa a spoločne v súlade so Zákonom č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v platnom znení si vyjednať so zamestnávateľom výhodnejšie pracovné podmienky, ako ich garantujú Zákonník práce a ostatné príslušné právne predpisy.

Obsahovým podkladom pre realizáciu poslania a cieľov Integrovaného odborového zväzu (ďalej len „IOZ“) je Program IOZ na II. volebné obdobie 2014-2018, ktorý je realizovaný stanovením hlavných úloh a ich napĺňaním v jednotlivých oblastiach činnosti IOZ.

Hlavnými úlohami IOZ na roky 2014-2015 vyplývajúcimi z Programu IOZ na II. volebné obdobie 2014-2018 v oblasti kolektívneho vyjednávania sú:

- presadzovať rozhodujúci význam kolektívneho vyjednávania pri uplat-

ňovaní nárokov zamestnancov nad rámec všeobecne záväzných právnych predpisov,

- vyvíjať úsilie, aby vo všetkých zamestnávateľských subjektoch v ktorých pôsobí základná organizácia IOZ (ďalej len „ZO“), boli uzatvorené podnikové kolektívne zmluvy,
- posilňovať význam kolektívneho vyjednávania pri uplatňovaní mzdových nárokov a získavaní ďalších benefitov pre zamestnancov s cieľom zvýšenia ochrany zamestnancov v pracovnoprávných vzťahoch,
- prostredníctvom kolektívneho vyjednávania zabezpečiť v kolektívnych zmluvách rast miezd, ktorý bude zohľadňovať rast produktivity práce, rast životných nákladov zamestnancov a zachovanie zamestnanosti,
- z úrovne IOZ poskytovať ZO odbornú, metodickú a právnu pomoc pri kolektívnom vyjednávaní,

- na všetkých úrovniach organizačnej štruktúry IOZ, s dôrazom na ZO, pripravovať funkcionársky aktív na kolektívne vyjednanie,
- presadzovať rozširovanie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa (ďalej len „KZVS“) na zamestnávateľov, ktorí nie sú členmi príslušného zväzu zamestnávateľov, resp. združenia zamestnávateľov a pôsobia u nich ZO IOZ.

K plneniu týchto úloh je prioritou dôsledná príprava a v konečnom dôsledku realizácia kolektívneho vyjednaní:

- KZVS, resp. ich dodatkov,
- podnikových kolektívnych zmlúv (ďalej len „PKZ“) v organizáciách v pôsobnosti IOZ,
- zo strany IOZ poskytovanie základným organizáciám metodické, ale i konkrétnej pomoci pri vypracovaní, vyjednaní a uzatvorení podnikových kolektívnych zmlúv.

A. Základné ciele kolektívneho vyjednaní IOZ v roku 2015

1. Uzatvorenie dodatkov k platným KZVS, resp. novej KZVS:
 - o KZVS pre spoločnosti civilného letectva,
 - o Dodatok č. 3 pre stavebné spoločnosti, (KZVS platná a účinná do 31. 12. 2015)
 - o Dodatok č. 11 pre spoločnosti dopravných podnikov, (KZVS platná a účinná do 31.12.2016)
 - o KZVS pre zamestnávateľov, ktorí sú odmeňovaní podľa zákona 553/2003 Z. z. a KZVS pre zamestnávateľov v štátnej službe pre rok 2015 - v rámci KOZ SR
2. Uzatvorenie PKZ, resp. dodatkov k platným PKZ.
3. Kolektívnym vyjednaním dodatkov ku KZVS a PKZ, resp. nových KZVS a PKZ dosiahnuť zachovanie úrovne a rozsahu záväzkov dovedy platných kolektívnych zmlúv, t. j. v KZVS a PKZ zabezpečiť zachovanie už vyjednaných platných nárokov.
4. V záujme zabezpečenia stabilnejších pracovnoprávných vzťahov, nárokov zamestnávateľov, postavenia odborov presadzovať a kolektívnym vyjednaním dosiahnuť platnosť a účinnosť KZVS a PKZ viac ako jeden rok, minimálne na tri roky.
5. Dosiahnuť, aby vo všetkých zamestnávateľských subjektoch, kde pôsobí ZO IOZ boli uzatvorené platné a účinné PKZ. Toto dosiahnuť formou dodatkov o predĺžení platných PKZ, resp. vyjednaním a uzatvorením nových PKZ.
6. Kolektívne vyjednanie KZVS a PKZ viesť k zabezpečeniu udržania stávajúcej zamestnanosti.
7. V KZVS presadzovať nárast minimálnych mzdových taríf minimálne na úrovni dosiahnutej miery inflácie za predchádzajúci kalendárny rok, t. j. za rok 2014 s cieľom zabezpečenia celkového rastu miezd zamestnávateľov minimálne vo výške percentuálneho nárastu minimálnej mzdy pre rok 2015 určenej osobitným predpisom.
8. Na základe analýzy mzdového vývoja v zamestnávateľských subjektoch v pôsobnosti IOZ a prognóz vývoja miery inflácie za rok 2014 v KZVS a PKZ presadzovať a zabezpečiť rast reálnych miezd zamestnávateľov, ktorý bude zohľadňovať rast produktivity práce, rast životných nákladov zamestnávateľov a zachovanie zamestnanosti, s cieľom udržať a zvyšovať ich životnú úroveň.
9. Prostredníctvom metodické a poradenskej činnosti poskytovať ZO IOZ pomoc pri úspešnej uzatvorení PKZ.

10. Dôsledne trvať na plnení všetkých záväzkov vyplývajúcich z platných KZVS a PKZ a pravidelne zabezpečovať kontrolu ich plnenia v súlade s dohodnutými lehotami v kolektívnych zmluvách.
11. Rozvíjať spoluprácu s partnerskými OZ v Českej republike (DOSIA, STAVBA ČR, OS TOK Čech a Moravy), ale aj ostatnými partnerskými európskymi odborovými organizáciami (ETUC, IndustriAll, EFBWW) formou odborných konzultácií, výmenou informácií, metodických materiálov s cieľom prehľadovania sociálneho dialógu OZ so zamestnávateľmi a implementácie záujmov zamestnávateľov do kolektívnych zmlúv.
12. Za účelom rozširovania KZVS dohodnúť so sociálnymi partnermi v dodatkoch, resp. KZVS možnosť ich rozšírenia na ďalších zamestnávateľov s prevažujúcou činnosťou v odvetví pre ktoré je KZVS uzatvorená, vrátane určenia odvetvia alebo časti odvetvia pre ktoré sa navrhuje rozšíriť príslušným kódom štatistickej klasifikácie ekonomických činností podľa osobitného predpisu.

B. Postup kolektívneho vyjednaní IOZ v roku 2015

1. Postup kolektívneho vyjednaní KZVS a PKZ na rok 2015 schváliť v Predsedníctve IOZ.

T: 5. rokovanie P IOZ,	Z: predsedníčka IOZ
------------------------	---------------------
2. Schváliť obsah návrhov dodatkov k platným KZVS a návrh KZVS v civilnom letectve na zasadnutiach jednotlivých sekcií IOZ.

T: september - október 2014,	Z: predsedníčka IOZ a predsedovia sekcií IOZ
------------------------------	--
3. Schváliť stálych zástupcov sekcií IOZ pre kolektívne vyjednanie dodatkov k platným KZVS na rok 2015 na zasadnutiach sekcií IOZ.

T: september - október 2014,	Z: predsedovia sekcií IOZ
------------------------------	---------------------------
4. Kolektívne vyjednanie o návrhu novej KZVS pre organizácie civilného letectva začať vyjednať s Úniou zamestnávateľov v civilnom letectve predložením návrhu KZVS do 31.8.2014.

T: v texte,	Z: predsedníčka IOZ
-------------	---------------------
5. Kolektívne vyjednanie návrhu dodatkov k platným KZVS uvedení v časti A ods. 1 tohto materiálu začať vyjednať so zamestnávateľskými subjektmi predložením návrhov dodatkov do 30. 9. 2014.

T: v texte,	Z: predsedníčka IOZ
-------------	---------------------
6. Na základe písomnej požiadavky ZO IOZ poskytnúť zo strany IOZ metodickú pomoc pri príprave a priebehu kolektívneho vyjednaní PKZ, vrátane delegovania špecialistov IOZ, regionálnych koordinátorov IOZ a funkcionárov IOZ ako zástupcov vyjednávačov ZO na kolektívne vyjednanie PKZ.

T: v texte,	Z: predsedníčka IOZ
-------------	---------------------
7. V súlade so zákonom č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednaní v platnom znení predložiť návrhy na rozšírenie uzatvorených dodatkov ku KZVS, resp. KZVS.

T: v nadväznosti na termíny podpisania dodatkov, resp. KZVS	Z: predsedníčka IOZ
---	---------------------

Prípravila Gabriela Pobjecká

NAJČASTEJŠIE PRIESTUPKY ZAMESTNÁVATEĽOV

V pracovnom prostredí sa stále stretávame s tým, že nie každý zamestnávateľ dostatočne rozumie legislatíve a riadi sa ňou v praktickom živote. **Počet priestupkov zamestnávateľov voči Zákonníku práce každoročne stúpa. Podľa zistení inšpekcie práce v roku 2013 vzrástol ich počet medziročne takmer o štvrtinu (v roku 2013 bolo zistených celkom 8 695 porušení ustanovení Zákonníka práce a v roku 2012 celkom 7 075 porušení ustanovení Zákonníka práce).**

Pracovné právo sa v posledných 20 rokoch stáva neželanou súčasťou toho, čo nazývame podnikateľským prostredím. **Mnohí zamestnávateľia ho vnímajú a prezentujú ako prekážku prosperity. A mnohí neustále hľadajú spôsoby, ako ho obchádzať, nerešpektovať, podliezať zákonné štandardy.**

Najviac nedostatkov je zisťovaných v oblasti vzniku pracovného pomeru, keď písomná pracovná zmluva uzatvorená medzi zamestnávateľom a zamestnancom neobsahuje všetky pod-

statné náležitosti, akými je napríklad stručná charakteristika druhu práce alebo dohodnuté mzdové podmienky. Často sú zisťované nedostatky v mzdovej oblasti súvisiace s nedodržaním minimálnych mzdových nárokov zamestnávateľov. Problematickým sa pre zamestnávateľa javí aj dodržiavanie ich povinností pri vedení evidencie pracovného času alebo pri dodržiavaní povinností voči zamestnancom, ktorých zamestnávajú na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Najčastejšie porušované konkrétne ustanovenia Zákonníka práce – zákona č. 311/2001 Z. z.:

§ 1 – pozitívne vymedzenie pojmu závislej práce

• Využívanie závislej práce zamestnancov na základe zmlúv podľa Občianskeho zákonníka alebo podľa Obchodného zákonníka, pričom obsah zmluvy nezodpovedá účelu použitých zmlúv.

§ 13 – zákaz diskriminácie

• V praxi sú odhalované prípady, kedy zamestnávateľ zneužije svoje práva a s jedným zamestnancom alebo so skupinou zamestnancov zaobchádza rozdielne ako s ostatnými zamestnancami. Uvedené sa môže týkať napr. zabezpečovania stravovania (poskytovanie stravných lístkov v nižšej nominálnej hodnote), odmeňovania za prácu (nepriprávanie najmä variabilnej zložky mzdy, ak zamestnanec spĺňa podmienky pre jej priznanie), pracovného času (nariaďovanie nočných pracovných zmien, nariaďovanie práce nadčas alebo práce vo sviatok) a iné.

Pri zavádzaní moderných technológií určených na kontrolu zamestnancov zamestnávateľia opomínajú povinnosť prerokovať so zástupcami zamestnancov rozsah kontroly, spôsob jej uskutočnenia, ako aj dobu jej trvania a informovať zamestnancov o rozsahu kontroly, spôsobe jej uskutočnenia, ako aj o dobe jej trvania. Zamestnávateľia, bez oboznámenia zamestnancov o kontrolnom mechanizme, monitorujú elektronickú poštu zamestnancov, ich telefonické hovory, nainštalujú kamerový systém na pracoviskách a v priestoroch šatní. Najmä monitorovanie prezliedkárni a sociálnych zariadení je neprípustné.

§ 43 – náležitosti pracovnej zmluvy

• Zamestnávateľia v pracovnej zmluve, ktorú vyhotovujú, často neuvedú všetky podstatné náležitosti pracovnej zmluvy (alebo ich neuvedú v plnom rozsahu), čím porušia ustanovenie § 43 Zákonníka práce.

V pracovných zmluvách najčastejšie absentuje dohoda o stručnej charakteristike druhu práce, ktorá je zásadná pre určenie najnáročnejšej činnosti zamestnanca a pre následné určenie jeho mzdy (minimálneho mzdového nároku).

Ďalším nedostatkom, s ktorým sa pri svojej činnosti inšpektori práce stretávajú, je dohoda o mieste výkonu práce. Zamestnávateľia nesprávne uvedú ako miesto výkonu práce napr. Slovenská republika. Takto široko vymedzené miesto nie je určité a je dohodnuté nad prípustný rámec miesta výkonu práce definovaného ako obec, časť obce alebo inak určené miesto. Najmä pojem inak určené miesto zamestnávateľia chápu ako voľnosť v dohodnutí miesta výkonu práce, čo nie je správne porozumenie účelu zákona. Ten inak určené miesto chápe ako určenie presnej adresy pracoviska, resp. sídla zamestnávateľa. To je podstatné aj pri prípadnom vysielaní zamestnanca na pracovnú cestu.

§ 75 – potvrdenie o zamestnaní

• Inšpektori práce sa veľmi často stretávajú s porušením povinnosti zamestnávateľa vydať zamestnancom pri skončení pracovného pomeru potvrdenie o zamestnaní. Prípadne vo vydanom potvrdení o zamestnaní absentujú predpísané náležitosti.

§ 99 – evidencia pracovného času

• Najčastejším nedostatkom, ktorý je zisťovaný v oblasti pracovného času, je nevedenie evidencie pracovného času, práce nadčas, pohotovosti zamestnanca, resp. jej vedenie takým spôsobom, ktorý nezaznamenáva začiatok a koniec časového úseku, v ktorom zamestnanec prácu vykonával (tzv. osmičky alebo čiarky evidujúce prítomnosť zamestnanca v práci).

§ 116 – náhrada mzdy

• V praxi sa stretávame aj s nedostatkom, ktorým je neposkytnutie náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku pri skončení pracovného pomeru. Skončenie pracovného pomeru je jediným dôvodom na poskytnutie náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku, najmä za jej základnú časť, za ktorú by počas trvania pracovného pomeru nemohla byť náhrada mzdy poskytnutá.

§ 118 a nasl. – mzda a mzdové zvýhodnenia

• Častým nedostatkom zisťovaným je nepriradenie zodpovedajúceho stupňa náročnosti práce a neposkytovanie mzdy najmenej v sume minimálneho mzdového nároku určeného pre stupeň náročnosti práce príslušného pracovného miesta. Zamestnávateľia, ktorí porušujú príslušné ustanovenia Zákonníka práce, zvyčajne priradia pracovnému miestu nižší stupeň náročnosti práce, ako by tomuto miestu mal byť priradený podľa charakteristík uvedených v prílohe č. 1 Zákonníka práce. Nevhodné pridelenie stupňa náročnosti práce má za následok nevyplácanie mzdy v správnej výške.

§ 129 a 130 – splatnosť mzdy a výplata mzdy

• Ak zamestnávateľ mzdu zamestnancom vypláti neskôr, ako by mal, t. j. až po termíne splatnosti mzdy, ktorý je stanovený zo zákona do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca, porušuje tým Zákonník práce. V prvom rade však svojim konaním naruša finančnú situáciu zamestnanca, čo môže negatívne ovplyvniť nielen jeho sociálne istoty, ale aj jeho ďalší výkon práce. Nedodržaním termínu splatnosti mzdy sa zamestnávateľ vystavuje riziku, že zamestnanec s ním skončí pracovný pomer, čo predstavuje ďalšie finančné náklady spojené s uspokojením zákonných nárokov zamestnanca pri okamžitom skončení pracovného pomeru.

Závažným nedostatkom je nevyplatenie mzdy zamestnancom. Takéto konanie zamestnávateľa vystavuje zamestnanca neistote, ktorá je neprípustná. Nevyplatenie mzdy je považované za trestný čin. Ďalšími nedostatkami sú nevyplatenie mzdy vo výplatnom termíne dohodnutom, resp. oznámenom zamestnancom, a nevydanie tzv. výplatných pásov. Problematickým je najmä preukazovanie vydania výplatnej pásky zamestnancom. Keďže Zákonník práce zamestnávateľovi explicitne neustanovuje povinnosť preukázateľne doručiť zamestnancom tento doklad, zamestnávateľia často vydajú výplatné pásky zamestnancom bez písomného potvrdenia ich prevzatia. V prípade pochybnosti o tom, či výplatnú pásku zamestnancom vydali alebo nie, sa ocitnú v dôkaznej núdzi.

§ 131 – zrážky zo mzdy

• Zrážky zo mzdy vykonávané nad rámec zákonných zrážok môže zamestnávateľ zrealizovať iba na základe písomnej dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej so zamestnancom. Pri vyko-

návaní zrážok zo mzdy sa zamestnancom musí zachovať suma životného minima. Zmluvné pokuty, ktoré niektorí zamestnávateľia uvádzajú v pracovných zmluvách, možno zo mzdy zraziť iba na základe písomnej dohody o zrážkach, uzatvorenej po vyčíslení a uznaní škody spôsobenej zamestnávateľovi. Rámcová dohoda o zmluvnej pokute, ktorá je obsahom pracovnej zmluvy, sa nepovažuje za dohodu o zrážkach zo mzdy.

§ 152 – stravovanie zamestnancov

• Najčastejšie zisťovaným nedostatkom je nezabezpečovanie stravovania vôbec. Uvedený stav je nielen porušením zákona, ale jeho negatívne dôsledky sa môžu prejaviť na zdravotnom stave zamestnancov alebo na ich pracovnom výkone najmä s ohľadom na oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

V prípade, že zamestnávateľ rozdielne zaobchádza so zamestnancami, t. j. časti zamestnancov zabezpečuje stravovanie formou teplého hlavného jedla vrátane vhodného nápoja a inej časti zamestnancov tento nárok odopiera alebo ho zabezpečuje inak bez toho, aby na takéto konanie zamestnávateľa existoval objektívny a zákonný dôvod, ide o porušenie zásady rovnakého zaobchádzania so zamestnancami.

V praxi sa stretávame aj s poskytovaním stravovacích poukážok, ak je stravovanie zabezpečené touto formou, spätne za odpracované dni. Zamestnávateľ vydá zamestnancom stravovacie poukážky až po odpracovaní mesiaca, nárok im vypočíta podľa odpracovaných pracovných zmien trvajúcich viac ako 4 hodiny. V takomto prípade sa neplní účel zákona, ktorým je poskytnutie jedla zamestnancom v rámci každej pracovnej zmeny, ktorá trvala viac ako 4 hodiny. Nedostatkom, ktorý sa vyskytuje v činnosti zamestnávateľa, je tiež zabezpečovanie stavovania formou poskytovania stravovacích poukážok, pričom hodnota stravovacej poukážky je nižšia ako 3 eurá (čo v súčasnosti predstavuje 75 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín).

§ 223 a nasl. – dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

• Zamestnávateľia uzatvárajú so zamestnancami dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru bez toho, aby si uvedomovali a dodržiavali zákonné obmedzenie na uzatváranie dohôd, a to možnosť uzatvárať dohody iba výnimočne. Využívajú prácu zamestnanca na dohodu aj v prípadoch, kedy uzatvorenie dohody nie je prípustné.

Zamestnávateľia opomínajú svoje povinnosti, ktoré majú voči zamestnancom vykonávajúcim prácu na základe uzatvorených dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru – neoboznámia zamestnanca s predpismi na zaistenie BOZP, nevybavia ho pracovnými prostriedkami, narádím a potrebnými účinnými osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami. Nie je dodržiavaný prípustný rozsah práce, resp. pracovného času ustanovený pre jednotlivé typy dohôd. Najčastejšie je rozsah práce (pracovný čas) prekračovaný u zamestnancov, ktorí pracujú na základe dohody o vykonaní práce alebo na základe dohody o pracovnej činnosti.

Spracovala: Jarmila Fröhlichová,
regionálna koordinátorka IOZ
Zdroj: Národný inšpektorát práce

Zmeny v zákone o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia

Od 1. 8. 2014 je v platnosti zákon č. 204/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Prečo dochádza k novele zákona?

Podľa stanoviska Európskej komisie bol zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v nesúlade so Smernicou 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a zdravia pracovníkov pri práci v časti týkajúcej sa zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby (PZS) pre zamestnancov. Podľa pôvodného znenia zákona č. 124/2006 Z. z. bol zamestnávateľ povinný zabezpečiť PZS len pre zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce zaradené do kategórie 3 a 4, kým podľa stanoviska Európskej komisie sa povinnosť zamestnávateľa chrániť zdravie týka všetkých zamestnancov, bez ohľadu na kategóriu práce a rizika pre zdravie.

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, do ktorého sa presúvajú ustanovenia o pracovnej zdravotnej službe zo zákona č. 124/2006 Z. z., je komplexný a zahŕňa niekoľko dôležitých oblastí.

Základnou zmenou je:

Európska smernica hovorí, že zamestnávateľia majú povinnosť chrániť zdravie všetkých zamestnancov bez rozdielu rizikovosti ich práce. Táto zmena je zapracovaná do novely zákona. Dohľad nad pracovnými podmienkami je zabezpečený pre všetky kategórie zamestnancov.

Spružnili sa možné formy zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby podľa miery rizika (kategórie prác):

- zamestnávateľ si môže vybrať v rámci prvých dvoch kategórií, či vytvorí PZS z vlastných zamestnancov (ak spĺňajú kvalifikačné požiadavky), alebo prostredníctvom externej služby,
- pre zamestnancov, ktorí nevykonávajú rizikové práce, môže PZS v dohľade nad pracovnými podmienkami vykonávať aj jedna osoba (môže ňou byť aj bezpečnostný technik), alebo tím PZS,
- pre zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikové práce, musí PZS v celom rozsahu vykonávať výlučne tím PZS, tak ako doposiaľ,
- minimálny tím PZS bude tvoriť lekár a verejný zdravotník, vypustila sa sestra.

Na druhej strane sa jasne ustanovili povinnosti pre pracovné zdravotné služby, ktoré budú následne kontrolované (regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva) a v prípade ich nedodržania aj sankcionované – na všetkých úrovniach, teda aj u bezpečnostných technikov.

Bezpečnostní technici budú pôsobiť (ako PZS) len na pracoviskách, kde zamestnanci nevykonávajú rizikové práce, teda pri prácach v kategórii 1 alebo 2. Budú oprávnení pôsobiť výlučne vo vzťahu k pracovnému prostrediu, k faktorom práce a pracovného prostredia.

V kategórii 1 a 2 môže dohľad nad pracovnými podmienkami vykonávať okrem bezpečnostného technika aj verejný zdravotník, iný zdravotnícky pracovník so špecializáciou hygiena pracovných podmienok, všeobecný lekár alebo pracovný lekár.

V kategórii 3 a 4 (rizikové práce) budú zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami, ako aj lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci vykonávať len zdravotnícki pracovníci tak ako doteraz.

Dôležité z nášho pohľadu je znenie §30 zákona NR SR č. 204/2014 Z. z., ktorý je veľmi obsiahly. Ďalej bol do zákona vložený §31a až f, a §41, ktorý stanovuje ochranu zamestnancov pri práci s azbestom.

Z pohľadu BOZP je podstatné, že v ustanovení §30e, v odseku 16, sa teraz priamo stanovuje, že náklady na preventívnu zdravotnú činnosť hradí zamestnávateľ.

Zmeny v lekárskejších preventívnych prehliadkach

V kategórii prác 1 a 2 pri výkone niektorých prác takúto povinnosť stanovujú osobitné právne predpisy. Ide napríklad o vodičov (povinnosť prehliadok tu stanovuje zákon o cestnej premávke), zamestnancov vykonávajúcich nočnú prácu (zákoník práce), zamestnancov SBS (zákon o súkromnej bezpečnosti), ... Nejde o novinku, tieto povinnosti mali zamestnávateľia aj zamestnanci už v minulosti. Ostatných zamestnancov v prvých

dvoch kategóriách sa povinné prehliadky netýkajú.

Vykonávať lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci môžu tak ako doteraz lekári podľa zákona (aj všeobecní lekári). Frekvencia je určená v osobitných predpisoch.

Ak zamestnanec vykonáva prácu zaradenú do kategórie 1 alebo 2 a vzťahujú sa naňho osobitné predpisy, lekárske preventívne prehliadky musí absolvovať aj teraz. Zabezpečiť tieto prehliadky pre zamestnancov je povinnosťou každého zamestnávateľa.

Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci u zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikové práce. Ďalej sa dopĺňa povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci pri opakovanom výskyte choroby z povolania u rovnakej profesie na tom istom pracovisku a u zamestnancov, ak nevykonávali prácu dlhšie ako šesť mesiacov zo zdravotných dôvodov a ich práca je zaradená do kategórie 2, 3 alebo 4.

Okrem lekárskejších preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci, ktoré je zamestnávateľ povinný zabezpečiť, lekár pracovnej zdravotnej služby môže navrhnúť zamestnávateľovi vykonanie *mimoriadnej lekárskej preventívnej prehliadky* vo vzťahu k práci, ak je to potrebné na včasné zachytenie zmien zdravotného stavu zamestnanca v súvislosti s prácou alebo sa zamestnávateľ *dohodne so zástupcami zamestnancov* na vykonaní lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci *aj u ďalších zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do kategórie 1 alebo 2.* Na zabezpečenie jednotného postupu lekárov, ktorí vykonávajú lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci a posudzujú zdravotnú spôsobilosť na prácu, sú v prílohe návrhu zákona doplnené vzory lekárskejších posudkov o zdravotnej spôsobilosti na prácu.

Novelou zákona sa dopĺňa aj právna úprava prešetrovania pracovných podmienok a spôsobu práce posudzovanej osoby pri podozrení na chorobu z povolania, ako aj uznávania choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania.

V tejto súvislosti dochádza k aktualizácii a zrušeniu nasledovných právnych predpisov:

- **Zákon NR SR č. 204/2014 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (*mení okrem iného aj zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, zákon NR SR č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a zákon NR SR č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za staženie spoločenského uplatnenia a zákon NR SR č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti*)
- V zierke zákonov bola zverejnená nová **Vyhláška MZ SR č. 208/2014** o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť (Vyhláška MZ SR č. 292/2008 Z. z. o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť **bola zrušená** k 01. 08. 2014 zákonom NR SR č. 204/2014 Z. z.)
- **Vyhláška MZ SR č. 504/2006 Z. z.** o spôsobe hlásenia, registrácie a evidencie choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania **bola zrušená** k 01. 08. 2014 zákonom NR SR č. 204/2014 Z. z.)
- **Zákon NR SR č. 437/2004 Z. z.** o náhrade za bolesť a o náhrade za staženie spoločenského uplatnenia (novelizácia zákonom NR SR č. 204/2014 Z. z., úplné znenie k 01. 08. 2014)

a

- **Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z.** o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci (novelizácia zákonom NR SR č. 204/2014 Z. z. – úplné znenie k 01. 08. 2014).

Po presunutí právnej úpravy PZS do zákona č. 204/2014 Z. z. sa

v zákone NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP spresňujú ustanovenia súvisiace so zriadením a činnosťou bezpečnostnotechnickej služby (BTS). Zamestnávateľ si môže zabezpečiť BTS vlastnými odbornými zamestnancami, ktorí sú so zamestnávateľom v pracovnom pomere alebo aj zmluvne, dodávateľským spôsobom s fyzickou osobou – podnikateľom alebo právnickou osobou, ktorá má oprávnenie vydané na výkon BTS Národným inšpektorátom práce. Národný inšpektorát práce vedie a zverejňuje evidenciu vydaných oprávnení fyzickým osobám – podnikateľom alebo právnickým osobám, ktorým vydal oprávnenie na výkon činnosti BTS dodávateľským spôsobom.

➤ Vzhľadom na presunutie právnej úpravy pracovnej zdravotnej služby do zákona NR SR č. 204/2014 Z. z. sa **zo zákona o BOZP vypúšťa § 26.**

Ďalší príspevok k tejto téme nájdete na web stránke odborového zväzu www.ioz.sk

Zdroj:

<http://www.health.gov.sk> Ministerstvo zdravotníctva SR

<http://www.uvzsr.sk> Úrad verejného zdravotníctva SR

www.epi.sk

Spracovala: Iveta Kucová, zväzová inšpektorka BOZP

MINIMÁLNA MZDA OD JANUÁRA 2015

Sociálni partneri sa nedohodli – vláda SR rozhodla: minimálna mzda sa od začiatku budúceho roka zvýši zo súčasných 352 eur na 380 eur. Bude to teda nárast o 7,95 %. Najnižší hrubý hodinový zárobok dosiahne 2,184 €, teraz je to 2,023 eura. Týmto opatrením o ktorom rozhodla vláda v polovici októbra sa má dosiahnuť, aby suma minimálnej mzdy zabezpečovala zamestnancovi vyšší príjem, ako predstavuje hranica chudoby.

Minimálna mzda sa od začiatku t.r. zvýšila o 4,2 %, teda o 14,3 eura na

súčasných 352 €. Od začiatku roka 2013, taktiež po rozhodnutí vlády sa minimálna mzda zvýšila o 3,2 % na 337,7 €. Aj v roku 2012 išlo o nárast najnižších zárobkov tiež o 3,2 % na vtedajších 327,2 €. V roku 2011 bola minimálna mzda zvýšená o 3,0 % na 317 €. Proces zvyšovania minimálnej mzdy bol zakaždým sprevádzaný „vlastnými argumentmi“ rokujúcich strán – odborov, zamestnávateľov a vlády. Nikdy však nebol dosiahnutý konsens.

Stanoviská k sume mesačnej minimálnej mzdy na rok 2015

KOZ SR

Konfederácia odborových zväzov oceňuje, že ide o najvyšší nárast minimálnej mzdy za ostatných päť rokov. Zároveň víta, že súčasné navýšenie sumy minimálnej mzdy spolu s minuloročným umožnilo jej zvýšenie o 12,18 % a to aj napriek tomu, že rok 2013 bol spolu s rokom 2009 najhorším z krízových rokov. Pri súčasnom daňovo odvodovom systéme je stále ešte táto minimálna mzda pod oficiálnou hranicou chudoby.

KOZ SR zároveň upozorňuje, že schválená suma MM nedosahuje ani 50 % priemernej mzdy, pričom zaužívaným štandardom v krajinách EÚ je suma vo výške 60 % priemernej mzdy v hospodárstve. A výkon hospodárstva je v niektorých krajinách podstatne vyšší ako na Slovensku.

KOZ SR je presvedčená, že je potrebné nastaviť systém kreovania minimálnej mzdy tak, aby v strednodobom horizonte MM predstavovala 60 % priemernej mzdy v hospodárstve SR, čo garantuje, že minimálna mzda v čistom vyjadrení bude nad hranicou chudoby.

Zdroj web KOZ SR

RÚZ

Výrazné zvýšenie minimálnej mzdy vytvára podstatný tlak na rast miezd vo vyšších pásmach minimálnej mzdy, ktoré už odvodová odpočítateľná položka nepokrýva. Zavedenie odpočítateľnej odvodovej položky považujeme za správny krok, ktorý môže prispieť k zmierneniu dopadov zvýšenia minimálnej mzdy na nízkopríjmové skupiny. Zvýšenie minimálnej mzdy spolu so zavedením odpočítateľnej odvodovej položky možno podporiť iba v prípade, ak by došlo k úprave § 120 o minimálnych mzdových nárokoch podľa Zákonníka práce.

Zdroj web RÚZ

AZZZ SR

Historicky najvyššie navýšenie minimálnej mzdy môže byť pri istých úrovniach vo vzťahu k zamestnanosti až likvidačné. Ak sa neúmerným spôsobom zvyšuje MM, tak v praxi to bude znamenať, že niektorí zamestnanci môžu prísť v budúcom roku o prácu – a to je oveľa horšie, ako keď majú o pár eur nižšiu, ale stabilnú mzdu.

Nesúhlasíme s výškou minimálnej mzdy s odkazom na § 8 ods. 2 Zákona č. 663/2007 Z.Z. o minimálnej mzde a navrhujeme minimálnu mzdu v sume 361 eur, čo je zvýšenie o 2,4 %. Vládne nariadenie o zvýšení MM „neúmerne finančne zataží zamestnávateľov čo môže vyvolať tlak na prehodnocovanie počtu zamestnancov s negatívnym dopadom na zamestnanosť“.

Zdroj web AZZZ SR

ZMOS

ZMOS v čase vyjednávania o výške minimálnej mzdy presadzovalo jej zvýšenie maximálne o 5 %. Rada ZMOS prehodnotila svoje stanovisko a súhlasila so zvýšením minimálnej mzdy na rok 2015 na sumu 380 eur, pri súčasnom zavedení odvodovej odpočítateľnej položky. Zároveň odporučila, aby každá zmena legislatívy, ktorá sa môže dotýkať rozpočtového zvýšenia výdavkov miest a obcí bola posudzovaná aj z pohľadu ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti.

ZMOS však naďalej trvá na svojom stanovisku a nesúhlasí, aby výška minimálnej mzdy bola základňou pre úpravy platových stupňov a taríf pri odmeňovaní zamestnancov vo verejnej a štátnej službe, ktoré bolo predložené KOZ SR pri vyjednávani o kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z.z. na rok 2015.

Zdroj web ZMOS

Funkcia minimálnej mzdy

Minimálna mzda predstavuje najnižšie peňažné ohodnotenie, ktoré je zamestnávateľ povinný poskytovať zamestnancom, vo väčšine prípadov v zamestnaniach najnižšej výkonnosti a kvalifikácie. Je to najnižšia cena práce zamestnanca a práve prostredníctvom minimálnej mzdy sa zabezpečuje životná úroveň na spoločensky, ľudsky dôstojnej minimálne uznannej hranici.

Každý zamestnanec má v zmysle § 119 ods. 1 Zákonníka práce právny nárok na mzdu, ktorá nesmie byť nižšia ako minimálna mzda. Inštitút minimálnej mzdy upravuje zákon č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov. Tento zákon sa vzťahuje nielen na zamestnancov v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, ale

od 1. januára 2013 aj na fyzické osoby, vykonávajúce pre zamestnávateľa práce na základe niektorej z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohoda o vykonaní práce, dohoda o brigádnickej práci študentov a dohoda o pracovnej činnosti). Sumu minimálnej mzdy každoročne stanovuje vláda SR svojim nariadením.

Sumy minimálnej mzdy → Hodinová minimálna mzda →
→ Mesačná minimálna mzda → Doplatok do sumy minimálnej mzdy →
→ pozri www.employment.gov.sk

Zdroj MPSVaR SR

VYHODNOTENIE 3. SEMINÁRA MLADÝCH ODBORÁROV IOZ

Program IOZ na roky 2014 – 2018 je základným obsahovým dokumentom pre činnosť odborového zväzu. Súčasťou detailnejšie vypracovaného materiálu Hlavné úlohy IOZ na roky 2014 - 2015 vyplývajúce z Programu IOZ na roky 2014 – 2018 sú aj otázky vnútrozväzovej činnosti a v rámci nej práca s členskou základňou, s dôrazom na prácu s mladými ľuďmi.

Z týchto Hlavných úloh IOZ vyplýva úloha pokračovať v tradícii organizovania „Stretnutia mladých odborárov IOZ“ za účasti zástupcov mladých odborárov z partnerských zahraničných odborových organizácií, ktoré bude nadväzovať na predchádzajúce a rozširovať získané vedomosti a praktické skúsenosti z predchádzajúcich stretnutí a súčasne prispievať k získaniu nových členov IOZ.

V roku 2012 IOZ začalo organizovať stretnutia mladých odborárov IOZ. Prvé v roku 2012 sa konalo na Donovaloch a druhé v roku 2013 v Strečne. Cieľom týchto stretnutí bolo oboznámiť mladých ľudí – členov IOZ o postavení a význame odborov pre mladých ľudí – zamestnancov. Z posledného stretnutia taktiež vzišla požiadavka účastníkov organizovať ďalšie takéto stretnutie. Preto Predsedníctvo IOZ v Pláne činnosti a aktivít IOZ na rok 2014 schválilo aj túto aktivitu pre mladých odborárov IOZ.

Predsedníctvo IOZ na svojom rokovaní dňa 21. augusta 2014 schválilo Technicko-organizačné zabezpečenie **3. Seminára mladých odborárov IOZ**. Cieľom seminára bolo rozšírenie vedomostí mladých z činnosti odborov, overenie uplatňovania získaných teoretických vedomostí z predchádzajúcich stretnutí v praxi, ciele a úlohy IOZ smerom k svojim členom, základným organizáciám, vzdelávanie v oblasti pracovnoprávných vzťahov s dôrazom na postavenie a pracovné podmienky zamestnanca, oblasť BOZP, postavenie a právomoci odborov v pracovnoprávných vzťahoch, aktivizácia mladých ľudí v odboroch, systém práce s mladými ľuďmi, vzájomná výmena informácií a názorov k aktuálnej spoločensko-politickej situácii na Slovensku a v Čechách, problematika práce odborov na úrovni zväzu i ZO IOZ a jeho partnerských odborových zväzov z Čiech, návrhy na riešenie úloh a problémov, získavanie praktických zručností v sociálnom dialógu.

Organizátorom seminára boli RMO IOZ a Úrad IOZ. **Stretnutie sa konalo v dňoch 25. – 27. septembra 2014 v rekreačnom zariadení CROCUS v Kežmarských Žľaboch.**

Program:

1. Otvorenie
2. Pracovnoprávne vzťahy:
 - Postavenie a pracovné podmienky zamestnanca
 - BOZP
 - Postavenie a právomoci odborov v pracovnoprávných vzťahoch
3. Ciele a úlohy IOZ smerom k svojim členom, základným organizáciám
4. Panelová diskusia k predneseným témam, otázkam účastníkov
5. Poznacie a spoločenské aktivity
6. Vyhodnotenie seminára
7. Záver

Seminár obsahovo a organizačne zabezpečili RMO IOZ a Úrad IOZ. Celkovo sa na seminári zúčastnilo 23 mladých odborárov. **Z toho 8 členov Rady mladých odborárov IOZ (ZO IOZ DPM Košice (2), Sungwoo Hitech Slovakia (1), BBRSC Žiar nad Hronom (1), DPB Autobusy (2), Holcim (1) a IOZ(1)).** Okrem toho boli na seminári prítomní zástupcovia zo **ZO IOZ: Holcim Rohožník (1), RSUC Levice (1), Váhovstav – SK Žilina (2), Makyta Púchov (3), Letisko Košice**

(2), OSP Prievidza (2). Tohtoročného stretnutia sa taktiež zúčastnili aj mladí zástupcovia z partnerských odborových zväzov z Českej republiky a to v zložení: **2 zástupkyne OS TOK ČR a 2 zástupcovia OS DOSIA.**

Ťažiskovými témami a veľkým prínosom pre mladých boli témy postavenie a úloha odborov v spoločnosti, postavenie a právomoci zamestnancov a odborov, otázky BOZP ako jedného zo základných práv zamestnanca. Rokovanie oficiálne otvorila a viedla novozvolená predsedníčka RMO IOZ Kamila Horínková. Po otvorení seminára sa slova ujala predsedníčka IOZ Marta Brodzianska. Prítomných oboznámila s činnosťou zväzu po jeho 2. zjazde, priblížila Hlavné úlohy IOZ na roky 2014-2015, ktoré vyplývajú z Programu IOZ na roky 2014 – 2018, hlavne úlohy orientované na mladých ľudí, predstavila Dokumenty IOZ schválené 2. zjazdom IOZ. Obsahové témy seminára predniesli Michal Pollák špecialista právnik IOZ a Iveta Kucová, zväzová inšpektorka IOZ, ktorí s prítomnými následne diskutovali na všetky prednesené témy a otázky. Boli odpredzreté prezentácie na témy: Zákoník práce, Postavenie odborov, Postavenie a právomoci zástupcov zamestnancov v oblasti BOZP. Okrem iného prítomní diskutovali o cieľoch a úlohách IOZ smerom k svojim členom, k základným organizáciám. Účastníci následne uviedli vlastné skúsenosti s činnosťou odborov. Nakoľko sa stretnutia zúčastnili aj mladí odborári z Čiech, tým sa naplnil aj cieľ informovania sa vzájomne o stave a práci mladých v oboch krajinách, spomenuli sa možnosti prepojenia spolupráce aktivít mladých odborárov zo Slovenska a Čiech.

Za Českú republiku sa prihovril účastníkom hosť seminára, predseda OS TOK ČR Zdeněk Heller. Ďalším pozvaným hosťom bol bývalý predseda RMO IOZ Jaroslav Chrupka zo ZO IOZ Sungwoo Hitech Slovakia Žilina.

Seminár mladých odborárov bol obsahovo naplnený okrem vzdelávacích aktivít aj rôznymi spoločensko-sportovo – turistickými aktivitami, ku ktorým môžeme zahrnúť: spoločenské posedenie pri živej hudbe (gitara), návšteva Belianskej jaskyne, návšteva izby ľudových tradícií v Ždiari spojená s ukázkou Ždiarskej svadby, wellness v rekreačnom zariadení.

V závere seminára boli naformulované samotnými účastníkmi odporúčania do budúcnosti. Sformulované závery z 2. stretnutia mladých odborárov IOZ tvoria prílohu k tomuto vyhodnoteniu.

Nakolko takéto semináre naplňajú svoj zmysel, veríme, že budú pokračovať v budúcnosti možno aj vo väčšom formáte. Všetci zúčastnení zhodne skonštatovali, že takéto stretnutie malo veľký význam a naplnilo ich očakávania.

Z tretieho seminára mladých odborárov IOZ 25. - 27. 9. 2014 v Kežmarských Žľaboch účastníci stretnutia spoločne sformulovali nasledovné závery:

Čo som očakával/a:

- pokračovanie cezhraničnej spolupráce, väčší počet nových ľudí, každým rokom pridať nových účastníkov
- zábavu, turistickú aktivitu, informácie o problémoch, ktoré ma všeobecne zaujímajú
- vedela som do čoho idem
- nevedela som do čoho idem, tak som nevedela čo môžem očakávať
- nové informácie
- neočakával, že mladí ľudia vedia tak múdro

hovorí o rôznych problematických oblastiach

- prekvapivo nižší vekový priemer účastníkov seminára

Čo sa naplnilo:

- školenie prebehlo v pohode, vydržali sme
- počet účastníkov stretnutí sa mierne zvyšuje, udržuje sa spolupráca s Čechmi
- väčší počet účastníkov, problémy s uvoľňovaním zo zamestnania
- seminár celkovo výborne organizačne zvládnutý
- bolo to nad očakávania
- postupný posun v myslení mladých ľudí v porovnaní s predchádzajúcimi stretnutiami

Odporúčam pre budúcnosť:

- dporučaný termín organizovania budúceho ročného seminára – máj – jún 2015
- pokračovať v organizovaní takýchto seminárov
- zdelať aktivitu skĺbiť aj s nejakou prospešnou činnosťou, vzdelávaciu časť časovo skrátiť, program seminára trochu inak rozdeliť

- šíriť myšlienku ďalej medzi mladých ľudí, nenechať si získané informácie len pre seba
- osloviť výbor ZO s požiadavkou odprezentovať myšlienku organizovania stretnutí mladých odborárov na zasadnutí nejakej členskej schôdze alebo konferencii ZO
- požiadavka na predsedov ZO - viac zapájať alebo povoliť aktivizáciu mladých ľudí
- požiadavka / odporúčanie prijať úzus – mať vo výbore ZO aspoň jedného mladého človeka do 35 rokov (na dobrovoľnej báze)
- ak by sa nasledujúcich stretnutí zúčastňovali títo istí ľudia, orientovať seminár viac tematicky
- pokračovať v zasielaní informácií formou e-správ
- snaha českých kolegov presadiť organizovanie takéhoto seminára aj u nich v Čechách
- tok získaných informácií šíriť ďalej, informovať viac nových mladých odborárov, odovzdávať skúsenosti starších
- pripraviť nejaké propagačné materiály o týchto seminároch a viac spropagovať samotnú akciu
- začať skôr organizovať nasledujúci seminár a zapojiť do organizovania celú RMO IOZ
- skúsiť zapojiť do príprav a samotného organizovania stretnutia nejaké ZO v mieste organizovania stretnutia (miestne ZO IOZ)
- zvýšiť počet dní konania seminára
- obohatiť teoretickú časť seminára o praktické skúsenosti (príklady z praxe)
- snaha zorganizovať veľké stretnutie – 4 OZ za každý OZ aspoň 10 účastníkov (IOZ + 3 partnerské OZ z Čiech)
- nápady o organizovaní takýchto stretnutí musia prísť od mladých ľudí
- počas stretnutia zorganizovať prehliadku nejakého podniku v danom regióne
- tričká s potlačou RMO (byť uniformovaní počas tej verejnoprospešnej aktivity)
- nasledujúci seminár nejakú konkrétne tematicky orientovať

Pripravila Kamila Horínková,
predsedníčka RMO

Prvé zasadnutie Rady mladých odborárov IOZ po 2. zjazde IOZ

Snem IOZ schválil 24. 4. 2014 nový štatút Rady mladých odborárov IOZ, ktorým sa zmenilo usporiadanie a aj samotné zloženie rady. Hlavnou zmenou je skutočnosť, že RMO IOZ je poradným orgánom IOZ s otvoreným počtom členov. V súčasnej dobe sa rada skladá z 9 členov.

Región Západ:

Kamila Horínková – IOZ

Michal Glajšek – ZO IOZ Holcím (Slovensko) a. s. Rohožník

Roman Hutník – ZO IOZ DPB a. s. Divízia Autobusy

Ioan Semelbauer – ZO IOZ DPB a. s. Divízia Autobusy

Pavol Korček – ZO IOZ DPB a. s. Divízia Autobusy

Región Stred:

Peter Svetlošák – ZO IOZ SUNGWOO HITECH Slovakia, s.r.o.

Lukáš Beliančin – ZO IOZ BB Regionálna správa ciest, a.s., Žiar nad Hronom

Región Východ:

Denisa Novická – ZO IOZ Dopravný podnik mesta Košice, a.s.

Branislav Bernát – ZO IOZ Dopravný podnik mesta Košice, a.s.

Dňa 25. 9. 2014 sa v rekreačnom zariadení Crocus v Kežmarských Žľaboch konalo prvé oficiálne zasadnutie novo konštituovanej Rady mladých

odborárov IOZ, na ktorom bolo z celkového počtu 9 členov prítomných 8. Koordinačne činnosť RMO IOZ riadi asistentka predsedu IOZ, ktorá samotné zasadnutie otvorila a následne viedla.

Program rokovania:

1. Otvorenie
2. Voľba predsedu Rady mladých odborárov IOZ
3. Hlavné úlohy IOZ na roky 2014 – 2015
 - 3.1. Hlavné úlohy RMO IOZ na roky 2014 - 2015
4. Rôzne
5. Záver

Zasadnutia sa zúčastnila i predsedníčka IOZ Marta Brodzianska, ktorá prítomných oboznámila s Hlavnými úlohami IOZ na roky 2014 – 2015, ktoré vyplývajú z Programu IOZ na roky 2014 – 2018. Rada sa bližšie zaoberala hlavnými úlohami orientovanými na mladých ľudí, s dôrazom na zaktívnenie činnosti RMO IOZ. Predsedníčka IOZ predstavila Dokumenty IOZ schválené 2. zjazdom IOZ ako súbor základných dokumentov nášho zväzu. Okrem toho viedla voľbu predsedu RMO IOZ. Na návrh členov rady sa po verejných voľbách **predsedníčkou Rady mladých odborárov IOZ stala Kamila Horínková.**

Pripravila Kamila Horínková, predsedníčka RMO

ROKOVANIE ZÁSTUPCOV OZ SKUPINY W6

V súlade so závermi z rokovaní predstaviteľov odborových zväzov stavebníctva z Rakúska, Nemecka, Českej republiky, Poľska, Maďarska a Slovenskej republiky, ktoré sa konalo 3. – 4. júna 2013 v Maďarsku v Budapešti, sa v dňoch 3. – 4. 6. 2014 na Slovensku v Topoľčiankach konalo ďalšie spoločné rokovanie.

Tohtoročného rokovania odborárskej stavbárskej W6 sa zúčastnili:

- GBH Rakúsko: predseda Josef Muchitsch, tajomník Herbert Aufner, administratívny pracovník Harald Biglbauer
- IG-BAU Nemecko: zástupca predsedu Dietmar Schäfers a tajomník pre medzinárodné vzťahy Frank Schmidt-Hullmann,
- EFEDOSZSZ Maďarsko: predseda Gyula Pallagi a podpredseda Zoltan Stocker,
- BUDOWLANI Poľsko: podpredseda Ireneusz Goździołko a tajomník Jakub KUS
- OS STAVBA Česká republika: podpredseda Milan Vomela
- IOZ Slovensko: predsedníčka Marta Brodzianska, člen predsedníctva Jozef Bóna, asistentka predsedu Kamila Horínková

Rokovanie otvorila a prítomných privítala Marta Brodzianska, predsedníčka IOZ, nakoľko tento odborový zväz bol organizátorom a garantom tohtoročného stretnutia. Spoluorganizátorom stretnutia bola nadácia Fridrich Ebert Stiftung, za ktorú vystúpil a prítomných privítal Vladimír Španík.

Po úvodných procedurálnych otázkach prítomní pristúpili k prerokovaniu programu, ktorého obsah vychádzal a nadväzoval na závery z minuloročného rokovania, reagoval na súčasné spoločné otázky odborových zväzov, ako aj na situácie v rezortoch stavebníctva zúčastnených krajín.

Pracovnými témami rokovania boli:

Prezentácia súčasnej situácie v odboroch

- súčasná situácia v stavebníctve (neustály pokles stavebnej produkcie)
- súčasné kľúčové problémy odborových zväzov

Otázky členstva

- nové spôsoby a nové koncepty pre nábor nových členov odborov
- zriadenie novej organizácie
- práca s mladými ľuďmi

Prekérna práca (neistá, riziková, chúlolistivá a pod.)

- formy prekérnej práce
- ako riešiť prekérnu prácu
- úloha odborov pri riešení otázok prekérnej práce
- prekérna práca vs. decentná práca

K tejto téme bola odprezentovaná prezentácia pani Martou Kahancovou zo Stredoeurópskeho inštitútu pre výskum práce.

Medzinárodná spolupráca Wiesbadenskej skupiny

- v rámci BWI a EFBWW
- v rámci Wiesbadenskej skupiny

Účastníci rokovania sa dohodli na spoločných záveroch a súčasne:

1. berú na vedomie prednesené informácie zástupcami odborových zväzov o politickej situácii, súčasnej situácii v stavebníctve a o kľúčových otázkach a problémoch v odboroch s dôrazom na členskú základňu, organizovanie mladých v odboroch a o úlohe odborov pri riešení otázok prekérnej práce v jednotlivých krajinách skupiny W6
2. konštatujú stažujúce sa podmienky pre kolektívne vyjednanie KZ, ktoré nie je jednotné v členských štátoch
3. odporúčajú venovať zvýšenú pozornosť kolektívnemu vyjednávaniu a v kolektívnych zmluvách klásť dôraz okrem miezd aj na ostatné pracovné podmienky (BOZP, pracovný čas...)
4. konštatujú pretrvávajúcu stagnáciu stavebníctva, najmä v bytovej výstavbe, výstavbe nájomných bytov, okrem Nemecka a oživenie veľkých investícií (líniové stavby – cestná infraštruktúra), investičných celkov napojených na fondy EÚ
5. odporúčajú členským OZ aktívne sa podieľať na pripomienkovaní návrhu smernice Európskeho parlamentu a rady a predpisov členských štátov o verejnom obstarávaní a presadzovať podmienky nie len najnižšia cena, ale aj ekonomicky najvýhodnejšia ponuka, uvedenie subdodávateľov v ponuke
6. odporúčajú členským OZ skupiny oboznámiť sa so Smernicou EP COM(2014)212final zo dňa 9. 4. 2014 o spoločnostiach s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom a prerokovať ju v orgánoch zväzov, členskou základňou a sociálnymi partnermi a prijať k nej stanovisko
7. dohodli sa na spoločnom postupe a prijatí spoločného stanoviska k Smernici EP o spoločnostiach s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom a k Smernici verejného obstarávania a s týmto stanoviskom oboznámiť vlastné OZ, národné odborové centrály, EFBWW, národné parlamenty, vlády a zväzy zamestnávateľov
8. dohodli sa na uskutočnení obsahovej konferencii zástupcov OZ skupiny W6 k Smernici o verejnom obstarávaní a k Smernici o spoločnostiach s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom v Nemecku v dňoch 27. 8. – 28. 8. 2014.
9. odporúčajú OZ skupiny zintenzívniť a inovovať komunikáciu s členmi a zamestnancami a hľadať nové formy práce pre zaktivizovanie členskej základne v intenciách výzvy – „Získavať členov, ale aj ich udržať v odboroch“
10. odsudzujú akékoľvek formy prekérnej práce, ktoré znižujú postavenia, práva a ochranu zamestnanca
11. dohodli sa na spoločnom postupe boja proti akýmkoľvek formám prekérnej práce a ochrany pracovnej zmluvy.

Nasledujúce riadne rokovanie W6 v roku 2015 sa bude konať v Rakúsku.

Spracovala: Kamila Horínková

W6 - zástupcov odborových zväzov stavebníctva 27. - 28. 8. 2014 Drážďany

V nemeckých Drážďanoch v dňoch 27. – 28. augusta 2014 sa stretli na druhom tohtoročnom pracovnom stretnutí predstavitelia odborových zväzov stavebníctva Wiesbadenskej skupiny (ďalej len „W6“), členov EFBWW (Európska federácia pracovníkov v stavebníctve a spracovanie dreva) za účasti zástupcov OS STAVBA ČR, IG-BAU (Nemecko), BUDOWLANI (Poľsko), GBH (Rakúsko) a za SR Integrovaného odborového zväzu (ďalej len „IOZ“).

Náš odborový zväz zastupovali Marta Brodzianska, predsedníčka IOZ a člen Predsedníctva IOZ Jozef Bóna.

Drážďanské mimoriadne rokovanie W6 sa konalo v zmysle záverov riadneho rokovania, ktoré sa konalo na Slovensku v Topoľčiankach, v dňoch 3. – 4. júna 2014.

Obsahovými témami stretnutia boli: **Transpozícia novej Smernice Európskeho parlamentu a Rady o verejnom obstarávaní** (účinnosť od 17. 4. 2014) a **Návrh európskej smernice**

o spoločnostiach s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom do vnútroštátneho práva - priestor pre nás. Druhým obsahovým blokom boli témy **vzťahy medzi EFBWW a BWI** (Svetová federácia pracovníkov v stavebníctve a spracovanie dreva) a **Stanovy EFBWW**.

Rokovanie otvoril a viedol zástupca predsedu IG-BAU Dietmar Schäfers. Po privítaní prítomných a procedurálnych otázkach rokovania odozval slovo politickému tajomníkovi EFBWW.

Werner Buelen prezentoval Stratégiu odborových zväzov v stavebníctve a priestor k manévrovaniu pre národné vlády v procese uplatňovania novej smernice EÚ o verejnom obstarávaní. V nej uviedol všeobecné informácie týkajúce sa verejných zákaziek v stavebníctve, popísal kroky EFBWW v tejto súvislosti a výzvy, ktoré táto smernica predstavuje. Prezentoval jedenásť priorít Výkonného výboru EFBWW, na ktoré sa bude vo svojom pôsobení pri aplikácii tejto smernice zameriavať:

1. Uplatňovanie zásady rovnej mzdy za rovnakú prácu a nediskriminácie.
2. Rešpektovanie v mieste bežných mzdových a pracovných podmienok, sociálnych predpisov a základných práv.
3. Sledovanie ako sú dodržiavané mzdové a pracovné podmienky, sociálne zákony a základné práva.
4. Zavedenie a rešpektovanie sociálnych predpisov týkajúcich sa daní, ochrany životného prostredia, podmienok zamestnania a pracovných podmienok.
5. Zabezpečenie transparentnosti v rámci výrobných reťazcov a zavedenie zodpovednosti v rámci týchto reťazcov.
6. Zavedenie všeobecného zákazu konkurencie založenej na nedodržiavaní zákonných ustanovení a ustanovení vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, týkajúcich sa mzdových a pracovných podmienok, sociálneho zabezpečenia, základných práv, BOZP a odborného výcviku.

7. Zavedenie zákazu plného outsourcovania verejného obstarávania.
8. Sledovanie prístupu podnikov z tretích krajín k tendrom na európskej zákazke.
9. Podporovanie verejných zákaziek ako príležitosti pre mladých ľudí k získaniu kvalifikácie a skúsenosti.
10. Stanovenie jasných hraníc medzi partnerstvami súkromného a verejného sektora (PPP) a súkromnými finančnými iniciatívami (FPI).
11. Zákaz „najnižšej cenovej opcie“ a jej nahradenie kritériom „tendra s udržateľným najviac prijateľným pomerom medzi cenou a kvalitou (SMART)“.

Z prezentácie, ale aj z následnej diskusie vyplynulo, že práve táto smernica dáva veľký priestor pre odbory, pre ich iniciatívy pri uplatňovaní smernice. **Smernica je veľkou šancou pre odbory a podnikateľov.** Charakter odvetvia stavebníctva - značný podiel stredných a malých podnikov, vo veľkej miere naviazanosť na verejné financie – stavia pre nás iné priority, ako v iných odvetviach. V EÚ z celkového verejného obstarávania je cca 40 % v stavebníctve.

EFBWW dostala od EK dotácie vo výške 350 tis. € na akcie spojené s vykonávaním smernice a od januára budúceho roka bude organizovať konferencie a regionálne semináre k tejto problematike. EFBWW ďalej navrhne FLEC, aby bola smernica zaradená do programu rokovania sociálneho dialógu. Pripravuje aj osobitnú príručku pre odborárov a zamestnaneckej rady.

Prítomní v plnej miere sa stotožnili a podporili priority EFBWW týkajúce sa smernice o verejnom obstarávaní a zároveň upozornili, že aj na ďalšie skutočnosti, ktoré sú **pre odbory dôležité a mali by to presadzovať, nakoľko to smernica umožňuje:**

- Smernica môže znamenať pokrok a zlepšenie sociálnej situácie, ale k tomu je potrebné správne ju využívať na národnej úrovni a zabezpečiť spoluprácu sociálnych partnerov.
- Pri posudzovaní najvýhodnejšie ponuky využiť možnosť členských štátov vylúčiť použitie iba cenového alebo nákladového kritéria (teda mimoriadne nízke ponuky) a vyberať podľa najlepšieho pomeru medzi cenou a kvalitou.

- Povinnosť rešpektovať sociálne podmienky plynúce z právnych predpisov a kolektívnych zmlúv aj subdodávateľmi.
- Transparentnosť vo verejnom obstarávaní.
- Vo verejnom obstarávaní uplatniť možnosť vylúčenia podnikov s kriminálnou históriou alebo dlžných na sociálnom poistení, odvodoch.
- Brániť sociálnemu dumpingu.
- Riešenie otázky možnosti priamych platieb subdodávateľom a ich zodpovednosti.
- Obmedziť dodávateľské retazce, napr. možnosť len 4 úrovní subdodávateľov, subdodávateľ musí vykonať sám 80 % zákazky a len 20 % môže zadať ďalej atď.
- Čestnosť konkurencie vo verejnom obstarávaní.

Účastníci sa dohodli, že pre dosiahnutia cieľov odborov v záujme zamestnancov, pri implementácii smernice do vnútroštátneho práva sa odborové zväzy aktívne zapoja do diskusie na všetkých úrovniach na tému smernice (semináre, konferencie na úrovni EFBWW, na národnej, regionálnej a odvetvovej úrovni, so sociálnymi partnermi atď.) a do pripomienkovania zákonov v jednotlivých štátoch. Námety odborových zväzov predostierať odborovým centrálam, sociálnym partnerom, príslušným štátnym orgánom, predkladať ich na tripartitné rokovania vo všetkých štátoch.

IOZ sa aktívne zapája do procesu prijímania novej legislatívy v tejto oblasti, ale aj k uplatňovaniu v súčasnosti platnej, t.j. zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní, ktorý je problematický, aj napriek tomu, že bol viac ako 20-krát novelizovaný. V záujme spravodlivého a transparentného verejného obstarávania v mnohých otázkach je odborový zväz zajedno so sociálnymi partnermi, zamestnávateľmi, s ktorými požiadavky presadzuje najmä odvetvových tripartít na úrovni ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, KOZ SR, pripomienkovaním právnych predpisov. Snahou je presadiť, aby firma, ktorá sa prehrší proti zákonu, sa už nesmela zapojiť do výberových konaní (čo sa vo vlečúcich tendrach príliš nedari). Bojuje za to, aby najdôležitejším kritériom nebola cena, aby podmienkou tendra bola

aj sociálna politika zamestnávateľa, t.j. starostlivosť o zamestnancov, čo je bežné v niektorých štátoch EÚ, o znižovanie počtu subdodávateľov. Za jeden z najväčších problémov v tejto oblasti, a tu tiež je zhodný so svojim sociálnym partnerom zamestnávateľov v stavebníctve (ZSPS), je druhotná insolventnosť, čo vo veľkej miere okrem iného má negatívny vplyv na zamestnanosť. Preto jedna zo základných požiadaviek aj IOZ je, aby sa od firmiem vyžadovalo plnenie svojich záväzkov vo väčšine vlastnými zamestnancami.

Ďalšou témou, kde diskusia nadväzovala na Topoľčianky, bolo pokračovanie **diskusie o návrhu európskej smernice o spoločnostiach s ručením obmedzením s jedným spoločníkom,** ktorý na diskusiu EK členským štátom predložila v apríli 2014 (pokús bol už v r. 2008). Cieľom je zjednodušiť zakladanie a fungovanie týchto spoločností, ktoré by mali mať jedného spoločníka, základné imanie vo výške 1 € a sídlo kdekoľvek v EÚ. Návrh smernice je zameraný na uľahčenie investícií do zahraničia pre malé a stredné podniky, zjednotenie legislatívy zakladania zahraničných spoločností, zníženie priamych a nepriamych nákladov, ktoré sú spojené s nastavením dcérskych spoločností v zahraničí.

Návrh smernice v prípade prijatia bude mať veľký vplyv na podnikateľské prostredie, ale aj na samotných zamestnancov, preto sa do jej pripomienkovania zapájajú európske odborové orgány, národné odborové orgány, t.j. u nás KOZ SR.

Spornými otázkami z pohľadu odborov v návrhu sú napr. miera a spôsob účasti zamestnancov, resp. ich zástupcov v nových procesoch, legislatívna ochrana práv zamestnancov, opatrenia na minimalizáciu možného obchádzania uplatniteľných sociálnych a iných práv v prípade, ak tieto nie sú ustanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, z titulu zníženia minimálnej kapitálovej požiadavky by mali byť prijaté dostatočné kompenzačné opatrenia na ochranu veriteľov, vrátane zamestnancov v postavení veriteľov, bezpečnosť on-line registrácie spoločnosti atď.

Náš odborový zväz na 5. rokovaní Predsedníctva IOZ dňa 21.8.2015 prijal postup zväzu a to:

Predsedníctvo IOZ uložilo orgánom odborového zväzu aktívne sa zapojiť do pripomienkového konania Návrhu Smernice EP a Rady o spoločnostiach s ručením obmedzením s jedným spoločníkom, stanovisko IOZ predložiť a prerokovať s orgánmi KOZ SR, dotknutými orgánmi štátnej správy a zamestnávateľskými organizáciami a zjednocovať postup a stanovisko IOZ s orgánmi KOZ SR a medzinárodnými európskymi odborovými špecialistami právnik IOZ centrálnymi, najmä ktorých je IOZ členom, v súlade s odporúčaniami ETUC.

V ďalšom sa rokovalo o súčasnej situácii v EFBWW a BWI, príprave zmeny stanov EFBWW. **Predsedníčka IOZ požiadala zástupcov W6, členov orgánov európskej, ale aj svetovej odborových centráln stavebníctva a pomoc pri riešení otázok týkajúcich sa spoločnosťou HOLCIM (predpokladaná transformácia), v ktorej má aj IOZ svojich členov.**

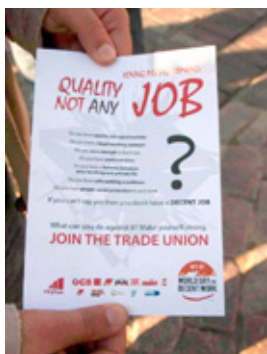
V závere rokovania boli dohodnuté termíny pracovných rokovaní W6 - 23. 4. 2015 vo Varšave (pred zjazdom BUDOWLANI) a 27. - 28. 8. vo Viedni.

Pripravila: Marta Brodzianska

CEYTUN - Sieť mladých odborárov v strednej Európe

Takmer 50 mladých odborárov zo Slovenska, Čiech, Poľska, Maďarska, Rakúska a Nemecka sa v dňoch 3. – 5. októbra 2014 zúčastnili vo Varšave už 3. konferencie stredo európskej siete mladých odborárov, ktorej hlavným cieľom bolo vo forme flashmobu predstaviť širšej verejnosti samotný projekt CEYTUN, na ktorom participuje aj náš Integrovaný odborový zväz a na druhej strane sa týmto spôsobom pripojiť k aktivitám súvisiacim so Svetovým dňom za decentnú prácu, ktorý spadá na 7. október. Heslom tejto akcie bolo: „Quality job, not any job“ („Kvalitnú prácu, nie akúkoľvek prácu“). Cieľom projektu nadácie FES je organizovať rôzne kampane a rozvíjať vlastné projekty nielen na medzinárodnej úrovni, ale aj v jednotlivých členských štátoch. CEYTUN ponúka mladým odborárom zo 6-tich krajín priestor spolupracovať, komunikovať a vzájomne si vymieňať nápady a skúsenosti. Cieľom organizovania týchto stretnutí je zvýšiť viditeľnosť odborov a pomôcť mladej generácii rozvíjať vlastné projekty.

Plánovaným happeningom zúčastnených mladých odborárov z tejto akcie bolo na varšavskom námestí formou flashmobu priťahovať pozornosť okoloidúcich. Zábery z celej akcie si môžete nájsť na Youtube (nižšie uvedený link) s týmto komentárom: „Tento flashmob bol našim krokom získať pozornosť ľudí. Sme CEYTUN. Sme mladí odborári z celej Európy a bojujeme za to, aby sa z Európy stalo lepšie miesto pre život pre našu mladú generáciu. Ste vítaní pridať sa k nám a spoločne tak zmeníme tento smer! Pre lepšiu a viac socializovaný svet, v ktorom žijeme!“

<https://www.youtube.com/watch?v=vCXcUHEPnog&feature=youtu.be>

Prípravila Kamila Horínková, predsedníčka RMO

Slovensko-česká skupina CEYTUN

CEYTUN – „Kill the crisis“ („Zabime krízu“)

SPEKTRUM

Vydáva Integrovaný odborový zväz. Adresa redakcie: Vajnorská 1, 815 70 Bratislava, tel/fax: 02/55422764, e-mail: ioz@ioz.sk. Redakčné spracovanie Gabriel Dudinský. Grafická úprava Mojmir Zmija, Bratislava. Distribúcia Úrad IOZ.